

—

— ΒΙΟ{ΚΛΙ}ΜΑΤΙΚΑ

—

- προτάσεις βιωσιμότητας στο χωριό της Αχλάδας
- ανάπλαση πλατείας
- κατασκευή μικρού πολιτιστικού κέντρου

—

—

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ | ΣΧΟΛΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ Ε.Μ.Π.

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2020

ΦΟΙΤΗΤΡΙΑ:
ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ:

ΑΘΑΝΑΣΙΑ ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗ
ΛΕΝΑ ΜΑΝΤΖΙΟΥ

Θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά την καθηγήτριά μου, κ. Λένα Μάντζιου, η οποία στάθηκε δίπλα μου με υπομονή κατά την εκπόνηση αυτής της εργασίας.

Φυσικά όμως, οφείλω να ευχαριστήσω τόσο την οικογένειά μου, όσο και τους φίλους μου, για την ψυχολογική (και πρακτική πολλές φορές) υποστήριξη, που μου παρείχαν όλο αυτό το διάστημα.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Α | ΕΙΣΑΓΩΓΗ - ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΕ ΒΑΣΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

Β | ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ - ΕΠΙΡΡΟΕΣ

Γ | ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

Δ | Η ΙΔΕΑ

Όταν επισκέφτηκα το χωριό μου μετά από πολύ καιρό κι έχοντας ήδη διανύσει τα πρώτα και πιο κρίσιμα χρόνια της φοιτητικής μου πορείας στη σχολή Αρχιτεκτόνων, το πρώτο πράγμα που σκέφτηκα ήταν το εξής: Γιατί αυτό το χωριό, το τόσο όμορφο, το καταπράσινο, να μην έχει ανθρώπινη παρουσία; Γιατί ο παππούς κι η γιαγιά άφησαν το σπίτι τους και δε γύρισαν ποτέ πίσω; Μπροστά στα μάτια μου έβλεπα σπίτια να ρημάζουν, έπιπλα-αντίκες να ξεπροβάλλουν πίσω από πόρτες, που άνοιγε πότε-πότε ο αέρας, ταυτόχρονα όμως στην ατμόσφαιρα σαν να υπήρχε ακόμα ζωή. Ήταν η ίδια η φύση, το ίδιο το τοπίο, συνυφασμένα με τις μνήμες όλων αυτών, που έζησαν κάποτε εδώ. Οι ελάχιστοι εναπομείναντες μόνιμοι κάτοικοι, προσπαθώντας να εξυγιάνουν την απόφασή τους να επιμένουν να κατοικούν τον τόπο τους, φαίνεται να έχουν οικειοποιηθεί πλήρως το δημόσιο χώρο -ιδιαίτερα- έξω από τις κατοικίες τους- με αποτέλεσμα όλο το σκηνικό να μοιάζει με ένα μεγάλο, φιλόξενο, Κρητικό σπίτι. Οι ιστορίες, δε, που περιγράφουν για τη ζωή τους στο χωριό είναι σαν να αφορούν μίαν άλλη εποχή, όπου ο τόπος έσφυζε από γέλια και παιχνίδια μικρών παιδιών, γλέντια στην πλατεία του κεντρικού καφενείου, μια ολόκληρη μικρή κοινωνία.

Προσπάθησα επί τούτου να σκεφτώ αρχιτεκτονικά. Φταίει μήπως η θέση του χωριού; Η πρόσβαση σε αυτό; Μήπως η ίδια η κλίμακα του χωριού και των επιμέρους αρχιτεκτονικών του στοιχείων; Φυσικά οι απαντήσεις δεν ήρθαν αμέσως. Ήταν τότε όμως, που έβαλα στόχο να μην αφήσω αυτά τα ερωτήματα αναπάντητα και να τα αντιμετωπίσω όσο πιο σοβαρά μπορώ όταν έρθει η ώρα της διπλωματικής μου εργασίας. Αυτή η στιγμή έφτασε και σίγουρα δεν μετανιώνω το χρόνο που ξόδεψα, ούτε τον κόπο μου προκειμένου να μάθω τα πάντα για την Αχλάδα του νομού Ηρακλείου, ώστε να μπορέσω μετά να καταγράψω ποιες είναι οι αδυναμίες αυτού του τόπου, τι προοπτικές βελτίωσης υπάρχουν και τι κίνητρα μπορεί να δοθούν σε κάποιον για να κατοικήσει (ξανά) εκεί. Είναι για μένα ένα προσωπικό στοίχημα να καταφέρω να ανοίξω έστω μία συζήτηση γύρω από τα κίνητρα για αποκέντρωση, ειδικά σε μία εποχή τόσο έντονης οικολογικής κρίσης. Ξεκινώντας από την ανάπλαση του δικού μου χωριού και προχωρώντας αργότερα στη δημιουργία ενός μοντέλου, που θα μπορούσε ανά περίπτωση να εφαρμοστεί ξανά και ξανά στην ίδια ή σε μεγαλύτερη κλίμακα, για τους ίδιους ή και για άλλους λόγους.

Παράλληλα, η αγάπη μου για το περιβάλλον είναι μεγάλη και τα τελευταία χρόνια τόσο εντός όσο και εκτός της σχολής Αρχιτεκτόνων, προσπαθώ να ενημερώνομαι σε σχέση με την οικολογική αρχιτεκτονική, ώστε στο μέλλον από τη δική μου θέση ως αρχιτέκτονας, να μπορέσω να συμβάλλω με όποιο τρόπο μπορώ στην προστασία τόσο του περιβάλλοντος όσο και της ανθρώπινης υγείας.

Βιοκλιματικός σχεδιασμός ορίζεται ως ο σχεδιασμός, που ανταποκρίνεται στις κλιματικές συνθήκες του περιβάλλοντος, όπως η ηλιακή ακτινοβολία ή ο άνεμος, με τρόπο ώστε το κέλυφος να τις τροποποιεί για να δημιουργείται εσωκλίμα, που να παρέχει με τη μικρότερη δυνατή κατανάλωση για θέρμανση και ψύξη τις βέλτιστες συνθήκες θερμικής και οπτικής άνεσης για τους χρήστες.¹

1. Αξαρή, Κλειώ Ν., 2011, Ενεργειακός σχεδιασμός και ενεργειακή απόδοση κτιρίων, Γενικές αρχές του βιοκλιματικού σχεδιασμού, Σημειώσεις, Σεμινάριο του Τ.Ε.Ε.-Τ.Κ.Μ. «Ενεργειακός \σχεδιασμός νέων και υφιστάμενων κτιρίων», Θεσσαλονίκη, σελ. 3

_βιοκλιματική - βιωματική Αρχιτεκτονική

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να γίνει σαφές ότι τον όρο “βιωματική αρχιτεκτονική” δεν τον συνάντησα στην βιβλιογραφία μου, παρ’ όλα αυτά είναι ένας όρος, που με εξυπηρετεί για να αναπτύξω τη συλλογιστική μου πορεία, οπότε θα τον χρησιμοποιήσω και παρακάτω.

Βιωματική, λοιπόν, όπως την ορίζω, είναι η αρχιτεκτονική, που προκύπτει από το βίωμα στον χώρο και την αλληλεπίδραση μαζί του.

Είναι, για παράδειγμα η αρχιτεκτονική, που συχνά απαντάται σε ένα χωριό, όπου οι κατοικίες είναι χτισμένες έτσι ώστε να προστατεύεται ο χρήστης από τα καιρικά φαινόμενα. Οι ντόπιοι χτίστες του κάθε τόπου, εμπειρικά, μαθαίνουν τον τρόπο να διατηρούν όσο γίνεται καλύτερο εσωκλίμα στο κτίριο κι αυτό επιτυγχάνεται συχνά με χρήση ντόπιων υλικών (και εύκολα προσβάσιμων), με τη φειδωλή χρήση ανοιγμάτων και στην κατάλληλη τοποθεσία ώστε να διευκολύνεται η ροή του αέρα, με την εκμετάλλευση του φυσικού περιβάλλοντος για σκίαση ή δροσισμό, αλλά και γενικότερα με μία “μινιμαλιστική” (και άρα οικολογική) προσέγγιση κατασκευής.

Διαπιστώνεται, λοιπόν, ότι στη βιωματική αρχιτεκτονική γίνεται μία προσπάθεια εξοικονόμησης, πρώτον χρημάτων, στη συνέχεια υλικών και τελικά ενέργειας. Και αυτό βγαίνει φυσικά, χωρίς συγκεκριμένη εκπαίδευση ή μελέτη, γιατί η ίδια η φύση, το ίδιο το μικροκλίμα δείχνει το δρόμο προς την αποδοτικότερη κατασκευή ενός κτιρίου, το οποίο θα συνδιαλέγεται -μοιραία- συνεχώς μαζί της.

_Γιατί χωριό και όχι πόλη;

Παράλληλα, οι συνήθειες των κατοίκων ενός χωριού συχνά υποδηλώνουν μία ανάγκη τους για αποφυγή της όποιας σπατάλης, είτε αυτή η σπατάλη αφορά χρήματα, είτε το φαγητό τους, είτε σε καταναλωτικές συνήθειες εν γένει. Αυτή η λογική της εξοικονόμησης, προκύπτει πολλές φορές από τον σεβασμό τους στη φύση.

Για παράδειγμα, σε μία συνομιλία με τη γιαγιά μου, η οποία για πολλά χρόνια έμενε στην Αχλάδα και δούλευε στον πρωτογενή τομέα, υποστήριξε πως δεν τρώει συχνά κρέας και όταν το κάνει, επιλέγει ένα ζώο που έχει εκτραφεί υποδειγματικά, γιατί η ίδια ξέρει πώς να εκτρέφει τα ζώα, σέβεται αυτά που ένα ζώο της προσφέρει και δε θεωρεί σωστό να ξοδεύει άκριτα όσα της παρέχονται στη σημερινή αγορά όταν δεν το έχει ανάγκη. Επίσης, πολλοί κάτοικοι μου ανέφεραν συνήθειες όπως η συλλογή του νερού της βροχής σε δοχεία αποθήκευσης για μεταγενέστερη χρήση του στο πότισμα των λουλουδιών, ή πως ό,τι χρειάζονται σε λαχανικά και φρούτα προτιμούν να τα καλλιεργούν οι ίδιοι κι έτσι ποτέ δε χρειάζεται να προβούν σε τέτοιου είδους αγορές από το εμπόριο.

Έτσι, λοιπόν, κατέληξα στο συμπέρασμα πώς αν κάπου πρέπει να εφαρμοστεί κατά κόρον η βιοκλιματική - οικολογική αρχιτεκτονική, με ό,τι επιστημονικά μέσα έχουμε ως σήμερα, πρέπει πρώτα να εφαρμοστεί σε μικρούς τόπους, όπου οι κάτοικοι, χωρίς να το ξέρουν, φυσικά, έχουν βαθιά και γνήσια οικολογική συνείδηση. Συνδυάζοντας την υπάρχουσα συνείδηση αυτή ενός ανθρώπου του χωριού με τη δύναμη της γνώσης, που μπορεί να του προσφερθεί σε σχέση με την αρχιτεκτονική -και πιο συγκεκριμένα τη χρήση των παθητικών κτιρίων-, ίσως τελικά δημιουργηθεί ο “τέλειος” χρήστης των κτιρίων αυτών.

Πολλές φορές, τα παθητικά κτίρια απευθύνονται αποκλειστικά σε κατοίκους μεγαλουπόλεων και αυτό πιστεύω ότι πρέπει να αλλάξει για τους παραπάνω λόγους. Εκτός αυτού, η αίσθησή μου είναι ότι η αλλαγή πρέπει να ξεκινάει από τη βάση και η βάση αυτή τη στιγμή στην Ελλάδα είναι η επαρχία. Αν η επαρχία καταφέρει να οικειοποιηθεί ένα πιο οικολογικό κτιριακό περιβάλλον, τότε ανοίγει ο δρόμος πρώτα για την αποκέντρωση, που είναι σπουδαίο και αναγκαίο να γίνει και έπειτα - εφόσον οι μεγαλουπόλεις θα έχουν ανασάνει εμφανώς κι επομένως θα έχουν δημιουργηθεί κάποια “κενά” στην αρχιτεκτονική και πολεοδομική οργάνωσή τους- θα είναι εφικτό να αναπροσδιοριστεί η ζωή στην πόλη.

_Τι είναι οικοκοινότητα / ecovillage;

Έτσι, λοιπόν, χωρίς να το καταλάβω, έχοντας μπροστά μου από τη μία το χωριό μου, που είναι ένα χωριό- φάντασμα και από την άλλη την οικολογία και την βιοκλιματική αρχιτεκτονική, οδηγήθηκα αυθόρμητα στην ιδέα να δημιουργήσω το πρώτο “ενεργειακό χωριό” της Κρήτης, μία σύγχρονη “οικοκοινότητα”, που στο μέλλον μπορεί να αποτελέσει αφετηρία επιρροών και για άλλους τόπους, κοντά ή μακριά, που υπόκεινται σε ανάπλαση. Με άλλα λόγια, μία οικοκοινότητα - πρότυπο, που θα παρέχει κίνητρα στους κατοίκους της να μένουν και ενδεχομένως να εργάζονται εκεί.

Με τον όρο οικοκοινότητες (ecovillages ή ecomunicipalities) νοούνται οι οικισμοί που παρουσιάζουν -λόγω της κοινωνικής, οικονομικής και οικολογικής τους οργάνωσης (μεθόδους κατασκευής, λειτουργίας και των δηλωμένων τους στόχων) - κάποια σημαντικά διαφοροποιά χαρακτηριστικά από το μέσο όρο των λοιπών κοινοτήτων, στην κατεύθυνση της βιωσιμότητας.

Προσπάθειες για τη δημιουργία οικοκοινοτήτων έχουν γίνει τόσο στο εξωτερικό, όσο και στη χώρα μας, κάποιες επιτυχημένα και κάποιες όχι. Αργότερα στην εργασία, θα αναφερθούν παραδείγματα οικοκοινοτήτων, που αποτέλεσαν πηγή έμπνευσης για τις παρεμβάσεις που μετέπειτα προτείνω για την Αχλάδα.

Σε γενικές γραμμές, όμως, πρέπει να αναφερθεί εδώ ότι τα ενεργειακά χωριά συχνά βασίζονται σε :

1. “Πράσινο” κεφάλαιο υποδομής
2. Αυτόνομες κατοικίες για την ελαχιστοποίηση του οικολογικού ίχνους
3. Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας
4. Μόνιμη καλλιέργεια (permaculture)
5. Διάφορες μορφές υποστηρικτικής κοινότητας και κοινοτικών πρακτικών

Εδώ είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι δεν είναι απαραίτητο να πληρούνται όλα τα παραπάνω κριτήρια προκειμένου μια κοινότητα να χαρακτηρίζεται ως ενεργειακό χωριό, καθώς το νόημα εδώ είναι η κάθε κοινότητα να εξοικονομεί όσο το δυνατόν περισσότερη ενέργεια και να πετυχαίνει τους στόχους, που θέτει.

_Γιατί συγκεκριμένα η Αχλάδα;

Οι λόγοι που επέλεξα να ασχοληθώ με την Αχλάδα δεν είναι μόνο συναισθηματικοί. Ενδεχομένως αν είχα να αντιμετωπίσω ένα άλλο χωριό με διαφορετικά χαρακτηριστικά να μην έπαιρνα το “ρίσκο” αυτής της τόσο ριζικής ανάπλασης. Όμως το χωριό αυτό πιστεύω βαθιά ότι μπορεί να εξυπηρετήσει τους στόχους της βιώσιμης ανάπτυξης κι αυτό ωφείλεται κυρίως :

1. Στο (μικρο)κλίμα του τόπου
2. Στην τοποθεσία καθαυτή, η οποία είναι πολύ ελκυστική τόσο για έναν επισκέπτη/ τουρίστα, όσο και για έναν μόνιμο κάτοικο
3. Αυτή τη στιγμή μοιάζει με λευκό καμβά εξαιτίας της τόσης εγκατάλειψης που έχει υποστεί , επομένως η ανάπλαση έχει περιθώριο να είναι από ριζική μέχρι μερική, αναλόγως τις ανάγκες, που θα προκύψουν από το σχεδιασμό
4. Γύρω από το χωριό υπάρχει πολύς χώρος ανεκμετάλλευτος, που χρειάζεται για τη δημιουργία ενός δικτύου παροχών για τις ανάγκες του χωριού (θα αναλυθεί στην πορεία).

Θέλοντας να πάρω ιδέες, αλλά και να αφουγκραστώ περισσότερο τον όρο “οικοκοινότητα”, ξεκίνησε η έρευνα για αναζήτηση παραδειγμάτων εφαρμοσμένων προτάσεων τόσο στην Ελλάδα, όσο και στο εξωτερικό. Μελετώντας τα παραδείγματα αυτά, κάποια από τα οποία αναφέρονται σε αυτή την ενότητα, είδα ότι σημαντικό ρόλο στην επιτυχία μιας ανάπλασης με στόχο τη βιωσιμότητα παίζει το συνεχές ενδιαφέρον της όποιας κοινότητας-πολιτείας για την επίβλεψη της λειτουργικότητας του νέου χώρου, που δημιουργείται, με την πάροδο του χρόνου. Φαίνεται ότι σε πολλές περιπτώσεις, ενώ αρχικά υπήρξε έντονη δραστηριοποίηση από τους δήμους για τις αναπλάσεις των τόπων τους, στη συνέχεια ίσως δεν συνεχίστηκαν οι χρηματοδοτήσεις, ή απλώς δεν έγιναν οι απαραίτητες εργασίες συντήρησης ή κάποια έργα δεν τέθηκαν ποτέ σε λειτουργία, όπως το υδροηλεκτρικό πάρκο στην Ανάβρα Μαγνησίας.

Τενερίφη, Κανάρια νησιά (1995-2010)

- Το πρώτο βιοκλιματικό χωριό με κτίρια από φυσικά και ανακυκλώσιμα υλικά
- Το χωριό διαθέτει μονάδα αφαλάτωσης και το νερό που χρησιμοποιείται προέρχεται από τη θάλασσα
- Το κάθε σπίτι έχει χτιστεί με διαφορετική λύση.
Λύσεις που προτείνονται: χοντροί τοίχοι και ηλιακά πάνελα, υπόγεια δωμάτια με μεγάλη θερμομόνωση, αισθητήρες για φως, βρύσες με «aerators» κ.λ.π

Ελαιώνας Σερρών, Ελάτη Κοζάνης και Διποταμία Καστοριάς

- Τρία ορεινά χωριά με κοινά χαρακτηριστικά εντάσσονται στο ενεργειακό πείραμα «πράσινες αγροτικές κοινότητες»
- Επεμβάσεις σε όσα κτίρια χρειάζεται, δημόσια και ιδιωτικά.
- Παροχή σε κάθε κτίριο κάδοι κομποστοποίησης
- Κατασκευή τοπικού βιολογικού καθαρισμού για τα οικιακά λύματα
- Κατασκευή μονάδας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από βιοαέριο

ΕΛΑΙΩΝΑΣ ΕΛΑΤΗ

Από αυτά τα παραδείγματα, χρησιμοποίησα στοιχεία για το σχεδιασμό, που προτείνω για την ανάπλαση της Αχλάδας, στοιχεία, που αφορούν τόσο σε μακροκλίμακα, όσο και σε μικροκλίμακα. Τέτοια στοιχεία είναι από την κατασκευή μονάδας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από βιοαέριο, μέχρι στον τρόπο κατασκευής κατοικιών, που προτείνεται π.χ. στο παράδειγμα της Τενερίφης ή την παραγωγή βιολογικών προϊόντων, όπως προτείνεται στην Ανάβρα.

Ανάβρα Μαγνησίας

- Οργάνωση προτύπου κτηνοτροφικού χωριού
- Δημιουργία κτηνοτροφικών πάρκων περιμετρικά του χωριού στα πρότυπα της Ε.Ε
- Παραγωγή βιολογικών προϊόντων (δημοσίου σφαγείου με βιολογικά πρότυπα)
- Μελέτη για υδροηλεκτρικό και αιολικό πάρκο (λειτουργήσει μόνο το αιολικό)

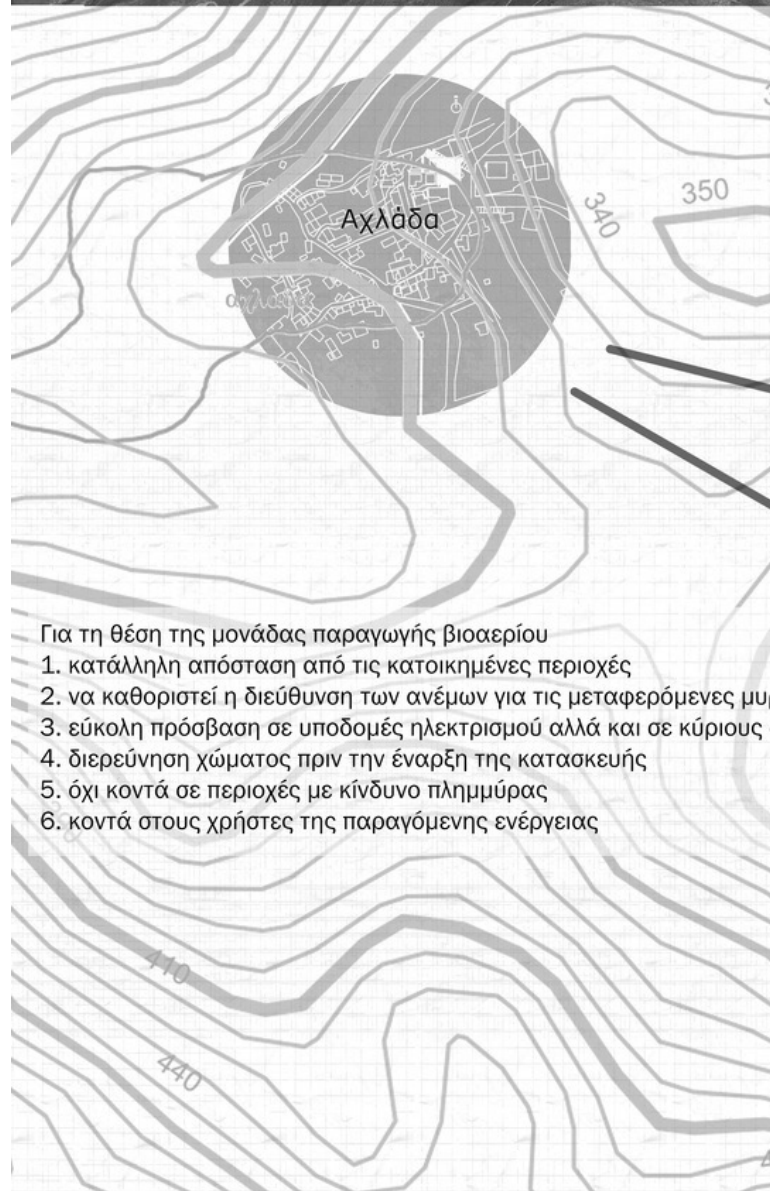
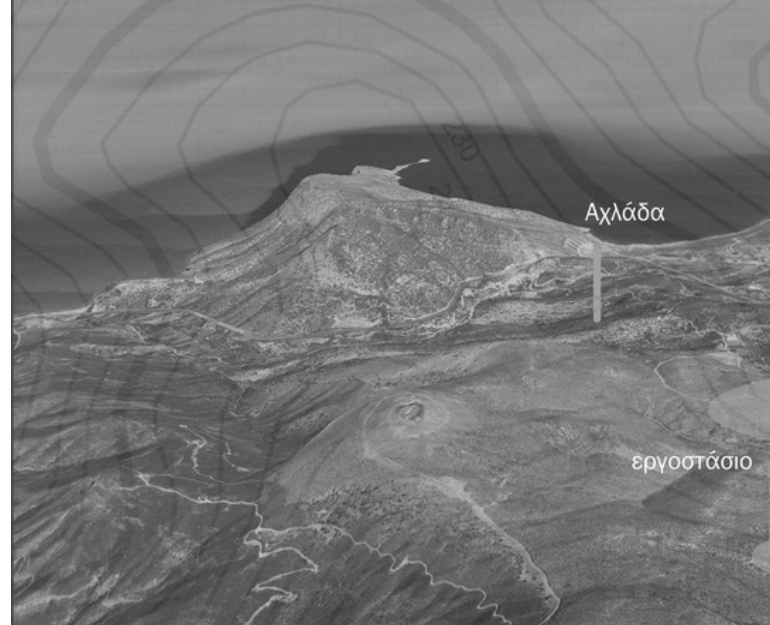
_Πρόθεση | Μακροκλίμακα

Σε επίπεδο μακροκλίμακας προτείνεται η κατασκευή μίας βιολογικής κτηνοτροφικής μονάδας εκατό στρεμμάτων, η οποία θα λειτουργεί υποδειγματικά τόσο για τα ζώα, όσο και για τα παραγόμενα αγαθά από αυτά και σε πολύ κοντινή απόσταση από το χωριό (μόλις 1,1 χλμ - τόσο υπολογίζεται ότι είναι η μικρότερη δυνατή απόσταση, προκειμένου να μην μεταφέρεται η μυρωδιά από τα ζώα). Ταυτόχρονα, στο χωριό πνέουν άνεμοι συχνότερα βόρειοι και βορειοδυτικοί, κάτι που οδηγεί την κατασκευή της μονάδας νοτιότερα και ανατολικά του χωριού, για τους ίδιους λόγους. Η μονάδα αυτή, πέρα από τη συμβολή της στην καλύτερη υγεία και διατροφή των κατοίκων του χωριού, οι οποίοι θα μπορούν να προμηθευτούν τα αγαθά που προσφέρουν τα ζώα, θα παρέχει φυσικά και νέες θέσεις εργασίας σε κτηνοτρόφους, κτηνιάτρους και οικονομολόγους. Έτσι, ήδη δημιουργείται ένα σημαντικό οικονομικό κίνητρο για ανθρώπους με ανάλογη επαγγελματική κατάρτιση, να μετακινηθούν στο χωριό για μόνιμη κατοίκηση.

Παράλληλα, προτείνεται η κατασκευή μίας εργοστασιακής μονάδας παραγωγής βιοαερίου οκτώ στρεμμάτων σε απόσταση τουλάχιστον ενός χιλιομέτρου από το χωριό και σε κοντινή απόσταση από την κτηνοτροφική μονάδα. Η απόσταση θα είναι τέτοια ώστε να μην καταναλώνεται πολλή ενέργεια στις μεταφορές των λημμάτων, αλλά και για να βρίσκεται κοντά στον τόπο, όπου θα διοχετεύεται η παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια.

Στόχος είναι το εργοστάσιο να τροφοδείται με λήμματα, που παράγονται τόσο από την κτηνοτροφική μονάδα (η οποία μάλιστα μετά με τη σειρά της θα χρησιμοποιεί για ηλεκτρισμό την παραγόμενη ενέργεια από το εργοστάσιο), όσο και από τα νοικοκυριά του χωριού. Με αυτόν τον τρόπο, οι κάτοικοι μαθαίνουν να συμμετέχουν οι ίδιοι ενεργά στην παραγωγή της ηλεκτρικής ενέργειας, που οι ίδιοι θα χρησιμοποιούν και που φυσικά θα κοστίζει πολύ λιγότερο από την ενέργεια, που παρέχεται σήμερα.

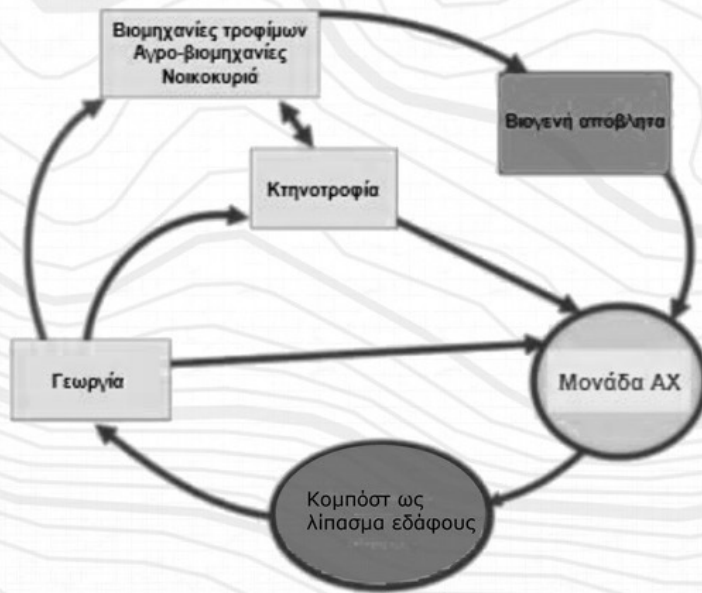
Υπάρχουν συγκεκριμένες προϋποθέσεις, που πρέπει να πληρούνται προκειμένου να κατασκευαστούν οι δύο αυτές μονάδες. Κάποιες από αυτές, αναγράφονται στην εικόνα δεξιά.

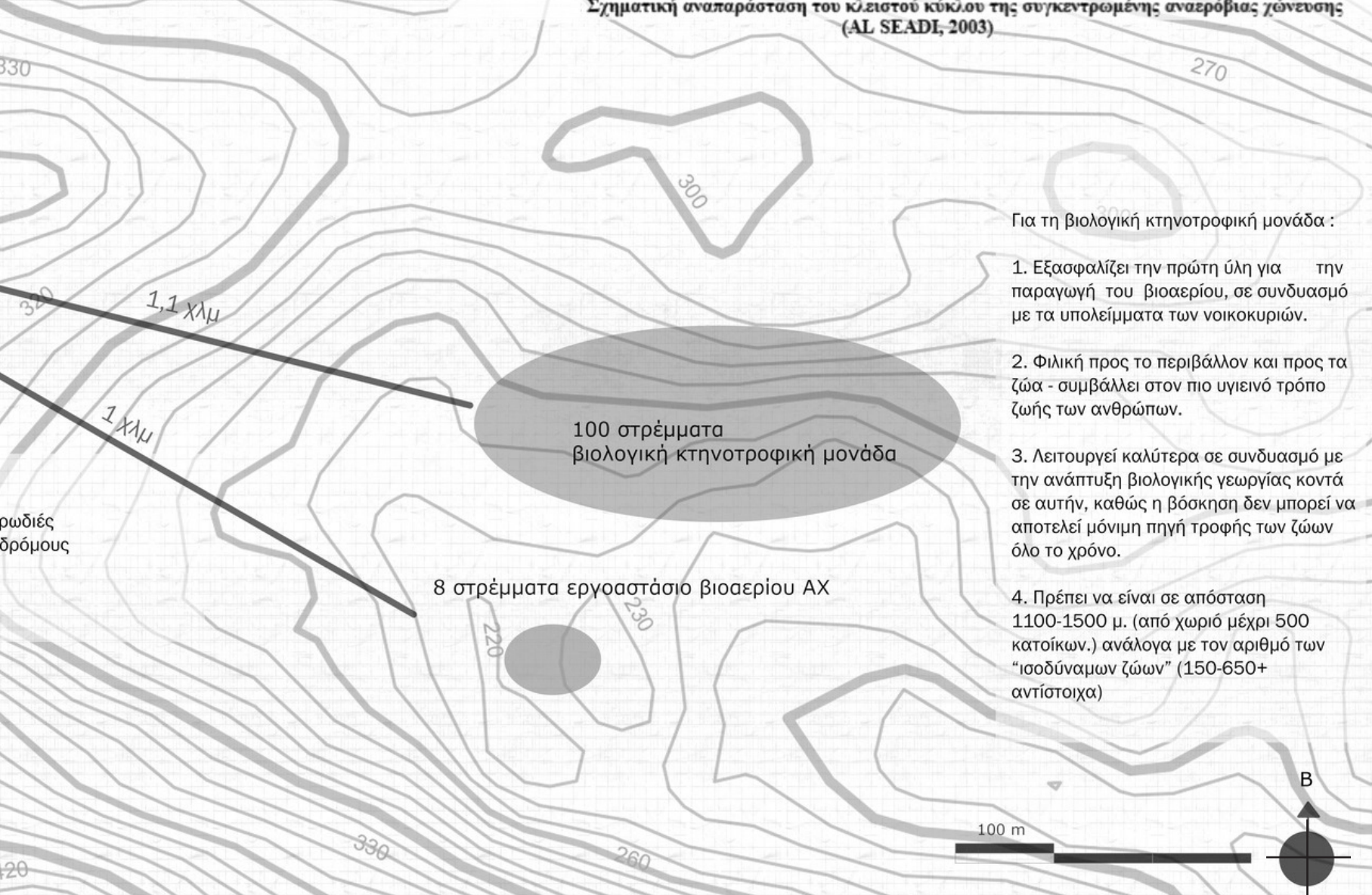
Για τη θέση της μονάδας παραγωγής βιοαερίου

1. κατάλληλη απόσταση από τις κατοικημένες περιοχές
2. να καθοριστεί η διεύθυνση των ανέμων για τις μεταφερόμενες μ...
3. εύκολη πρόσβαση σε υποδομές ηλεκτρισμού αλλά και σε κύριους
4. διερεύνηση χώματος πριν την έναρξη της κατασκευής
5. όχι κοντά σε περιοχές με κίνδυνο πλημμύρας
6. κοντά στους χρήστες της παραγόμενης ενέργειας

Σχηματική αναπαράσταση του κλειστού κύκλου της συγκεντρωμένης αναερόβιας χώνευσης (AL SEADI, 2003)

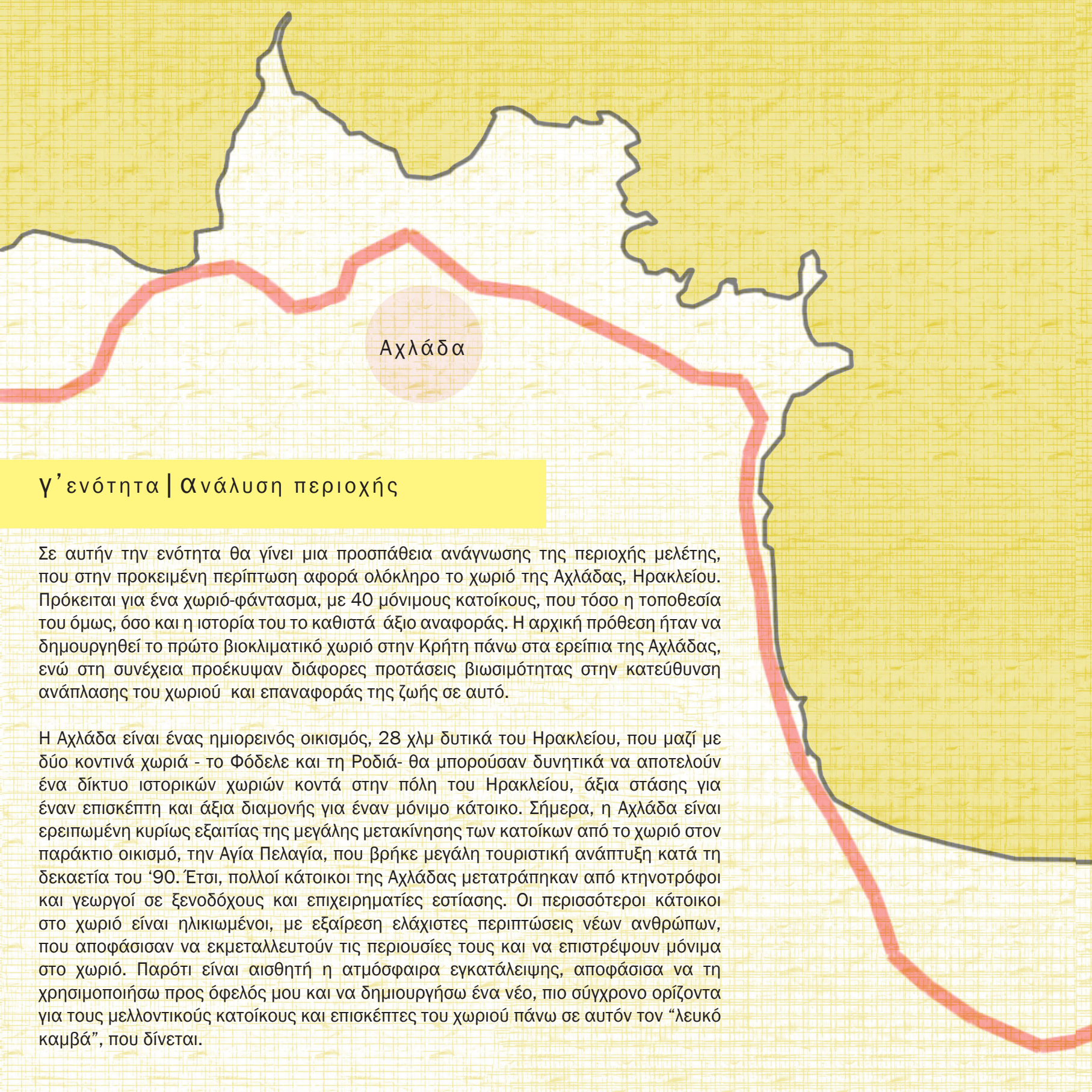

Για τη βιολογική κτηνοτροφική μονάδα :

1. Εξασφαλίζει την πρώτη ύλη για την παραγωγή του βιοαερίου, σε συνδυασμό με τα υπολείμματα των νοικοκυριών.
2. Φιλική προς το περιβάλλον και προς τα ζώα - συμβάλλει στον πιο υγιεινό τρόπο ζωής των ανθρώπων.
3. Λειτουργεί καλύτερα σε συνδυασμό με την ανάπτυξη βιολογικής γεωργίας κοντά σε αυτήν, καθώς η βόσκηση δεν μπορεί να αποτελεί μόνιμη πηγή τροφής των ζώων όλο το χρόνο.
4. Πρέπει να είναι σε απόσταση 1100-1500 μ. (από χωριό μέχρι 500 κατοίκων.) ανάλογα με τον αριθμό των "ισοδύναμων ζώων" (150-650+ αντίστοιχα)

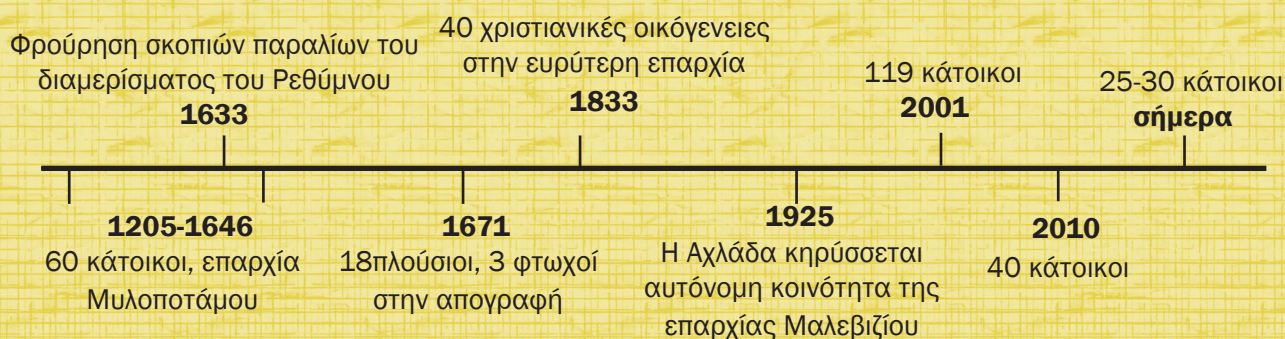
Αχλάδα

Υ' ενότητα | Ανάλυση περιοχής

Σε αυτήν την ενότητα θα γίνει μια προσπάθεια ανάγνωσης της περιοχής μελέτης, που στην προκειμένη περίπτωση αφορά ολόκληρο το χωριό της Αχλάδας, Ηρακλείου. Πρόκειται για ένα χωριό-φάντασμα, με 40 μόνιμους κατοίκους, που τόσο η τοποθεσία του όμως, όσο και η ιστορία του το καθιστά άξιο αναφοράς. Η αρχική πρόθεση ήταν να δημιουργηθεί το πρώτο βιοκλιματικό χωριό στην Κρήτη πάνω στα ερείπια της Αχλάδας, ενώ στη συνέχεια προέκυψαν διάφορες προτάσεις βιωσιμότητας στην κατεύθυνση ανάπλασης του χωριού και επαναφοράς της ζωής σε αυτό.

Η Αχλάδα είναι ένας ημιορεινός οικισμός, 28 χλμ δυτικά του Ηρακλείου, που μαζί με δύο κοντινά χωριά - το Φόδελε και τη Ροδιά- θα μπορούσαν δυνητικά να αποτελούν ένα δίκτυο ιστορικών χωριών κοντά στην πόλη του Ηρακλείου, άξια στάσης για έναν επισκέπτη και άξια διαμονής για έναν μόνιμο κάτοικο. Σήμερα, η Αχλάδα είναι ερειπωμένη κυρίως εξαιτίας της μεγάλης μετακίνησης των κατοίκων από το χωριό στον παράκτιο οικισμό, την Αγία Πελαγία, που βρήκε μεγάλη τουριστική ανάπτυξη κατά τη δεκαετία του '90. Έτσι, πολλοί κάτοικοι της Αχλάδας μετατράπηκαν από κτηνοτρόφοι και γεωργοί σε ξενοδόχους και επιχειρηματίες εστίασης. Οι περισσότεροι κάτοικοι στο χωριό είναι ηλικιωμένοι, με εξαίρεση ελάχιστες περιπτώσεις νέων ανθρώπων, που αποφάσισαν να εκμεταλλευτούν τις περιουσίες τους και να επιστρέψουν μόνιμα στο χωριό. Παρότι είναι αισθητή η ατμόσφαιρα εγκατάλειψης, αποφάσισα να τη χρησιμοποιήσω προς όφελός μου και να δημιουργήσω ένα νέο, πιο σύγχρονο ορίζοντα για τους μελλοντικούς κατοίκους και επισκέπτες του χωριού πάνω σε αυτόν τον “λευκό καμβά”, που δίνεται.

Οι προτάσεις παρέμβασης κινούνται σε έναν άξονα μακρο-κλίμακας, που θα αφορούν στην ευρύτερη περιοχή και σε έναν μικρο-κλίμακας, που θα φέρουν αλλαγές στο χωριό καθεαυτό. Θέλοντας να δοθεί μία ταυτότητα “βιωσιμότητας” πλέον στο χωριό, προτείνεται η κατασκευή μίας βιολογικής κτηνοτροφικής μονάδας σε κοντινή απόσταση από αυτό, αλλά και ενός εργοστασίου παραγωγής βιοαερίου, που θα τροφοδοτεί με ρεύμα την κτηνοτροφική μονάδα και τον οικισμό. Τα δύο αυτά εγχειρήματα, εκτός από περιβαλλοντικά οφέλη, θα προσφέρουν και θέσεις εργασίας και άρα κίνητρο για κάποιον, που θέλει να μείνει μόνιμα στο χωριό. Προχωρώντας σε μικρότερη κλίμακα, προτείνεται η ανάπλαση της κεντρικής πλατείας και η κατασκευή ενός μικρού πολιτιστικού κέντρου στη θέση του πρώτου -πλέον εγκαταλελειμμένου- καφεενείου, που λειτούργησε στο χωριό. Αυτό θα αποτελέσει ένα νέο, σημαντικό τοπόσημο, που εκτός των άλλων θα καλωσορίζει τον επισκέπτη και θα τον προσκαλεί στο υπόλοιπο χωριό.

_η σχέση με τη θάλασσα

0-2. θέα από εκκλησία

0-1. θέα προς παραλία Φόδελε

_χάρτης αναγλύφου
_αποστάσεις μέχρι τη θάλασσα
_θέες

Στο χάρτη αριστερά απεικονίζεται το ανάγλυφο της περιοχής γύρω από το χωριό, καθώς και το οδικό δίκτυο που συνδέει τον ΒΟΑΚ (Βόρειο Οδικό Άξονα Κρήτης) με αυτό.

Η ιδανική τοποθεσία της Αχλάδας προκύπτει εκτός των άλλων και από τη σχέση της με τη θάλασσα. Βρίσκεται 6.5 χιλιόμετρα μακριά από την παραλία του Φόδελε (γειτονικό χωριό με πολύ τουριστικό ενδιαφέρον) και 6.7 χιλιόμετρα από το παράκτιο μέτωπο της Αγίας Πελαγίας, μία παραλία πολύ δημοφιλή τόσο για την ποιότητα του νερού της όσο και για την τουριστική της απήχηση. Είναι μάλιστα το μέτωπο, όπου σήμερα ζει μόνιμα ένα μεγάλο ποσοστό του πρώην πληθυσμού της Αχλάδας, καθώς δραστηριοποιείται εκεί σε τουριστικές επιχειρήσεις ή επιχειρήσεις εστίασης.

Παρότι λοιπόν η Αχλάδα είναι ημιορεινός οικισμός, αυτή η συσχέτισή της με τη θάλασσα την καθιστά ιδανικό προορισμό για όλες τις εποχές του χρόνου. Ταυτόχρονα, το χωριό έχει περιμετρική σχεδόν θέα προς τη θάλασσα, κάτι που θα εκμεταλλευτώ και στο σχεδιασμό.

_η σχέση με τα γύρω χωριά

Μελετώντας το οδικό δίκτυο γύρω από την Αχλάδα, αλλά και τη σχέση της με τις γύρω περιοχές, συνειδητοποίησα πόσο κοντά χιλιομετρικά βρίσκεται με δύο πολύ σημαντικά χωριά του Ηρακλείου. Τη Ροδιά και το Φόδελε. Συνδέονται μεταξύ τους μέσω του ΒΟΑΚ, αλλά και μέσω επαρχιακών οδών, που όμως θα μπορούσαν να βελτιωθούν σημαντικά, ώστε να παρέχεται μεγαλύτερη ασφάλεια στους οδηγούς και να προτιμούν τις οδούς αυτές.

Η Ροδιά είναι ένα χωριό της επαρχίας Μαλεβιζίου με 797 κατοίκους (απογραφή 2011) και απέχει από το Ηράκλειο περίπου 16χιλιόμετρα. Είναι ένα χωριό, που κατά τη γνώμη μου, αποτελεί παράδειγμα προς μίμηση, καθώς παρότι λειτουργεί πια σχεδόν σαν προάστιο του Ηρακλείου, δεν έχει χάσει την ταυτότητα ή τη γραφικότητά του. Ολοένα και αναπτύσσεται μέρα με τη μέρα και αξίζει να σημειωθεί ότι αποτελεί τουριστικό θέρετρο, καθώς βρίσκεται πολύ κοντά στην πόλη και διαθέτει τουριστικές δραστηριότητες, ελκυστικές για έναν επισκέπτη.

Το Φόδελε από την άλλη, λίγο πιο παραδοσιακός οικισμός, ανήκει κι εκείνο στο Δήμο Μαλεβιζίου και βρίσκεται 29 χιλιόμετρα μακριά από το Ηράκλειο. Τα τελευταία χρόνια έχει αρχίσει να αναπτύσσεται ραγδαία, καθώς φιλοξενεί από το 1998 το μουσείο αφιερωμένο στον Δομήνικο Θεοτοκόπουλο - Ελ Γκρέκο, το οποίο έφερε αναπλάσεις σε ολόκληρο το χωριό, μετατρέποντάς το σε δημοφιλή προορισμό. Σύμφωνα με την απογραφή του 2011, ο πληθυσμός του ανέρχεται σε 457 κατοίκους.

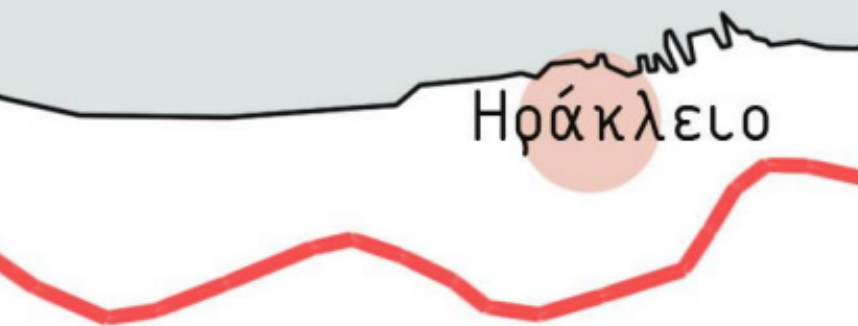
Στόχος είναι, λοιπόν, να δημιουργηθεί ένα δίκτυο χωριών, μία διαδρομή με τρία τοπόσημα στη σειρά, όπου ένας επισκέπτης θα έχει λόγους να κάνει στάση και στα τρία και το ένα θα “διαφημίζει” το άλλο. Έτσι, θα μπορεί στο μέλλον να προστεθεί στο δίκτυο αυτό και κάποιο νέο χωριό, που θα ακολουθήσει το μοντέλο της βιωσιμότητας, που προτείνεται για την Αχλάδα.

Φόδελε, Μουσείο Ελ Γκρέκο
Φωτογραφία: Θανάσης Καρατζάς

Ροδιά, γενική άποψη
Φωτογραφία: Αντώνης Γενναράκης

_Χάρτες| χρήσεις γης

Στους χάρτες, που ακολουθούν καταγράφονται οι προσβάσεις στο χωριό (το οδικό δίκτυο και οι πεζόδρομοι), η συγκέντρωση πρασίνου, οι χρήσεις και τα τοπόσημα. Στο μεγαλύτερο μέρος του χωριού δεν μπορεί να εισέλθει αυτοκίνητο, όμως υπάρχει ένα οδικό δίκτυο, που αγκαλιάζει ολόκληρο τον οικισμό, κάτι που εξυπηρετεί και θα μείνει ως έχει, καθώς το χωριό είναι χτισμένο σε λόφο και οι κλίσεις πολλές φορές κρίνονται δυσλειτουργικές για άτομα με ειδικές ανάγκες. Η βλάστηση στο χωριό είναι κυρίως άγρια, ενώ εσωτερικά του οικισμού δεν υπάρχει σχεδόν καθόλου πράσινο. Παρ' όλα αυτά υπάρχουν κενοί χώροι-πλατώματα, που θα μπορούσαν μαζί με την κεντρική πλατεία να αποτελέσουν ένα δίκτυο δημοσίων χώρων συνάντησης-πρασίνου. Τέλος, ο οικισμός πλέον αποτελείται από ελάχιστες κατοικίες, ενώ τα περισσότερα κτίρια είναι είτε κενά κελύφη, είτε ερειπια. Στο ψηλότερο σημείο του χωριού βρίσκεται η εκκλησία και στο αμέσως χαμηλότερο σημείο διαμορφώνεται η κεντρική του πλατεία, που όμως σήμερα δεν έχει χρήση, καθώς στην ουσία πρόκειται για μία πλατιά στροφή για τα αυτοκίνητα, που διέρχονται από την εθνική οδό. Αυτό αποτέλεσε μεγάλη πρόκληση σε σχέση με το πώς μπορεί να αναδιαμορφωθεί ο χώρος, ώστε να αποτελεί πια τον βασικό χώρο εκτόνωσης όλων των χρήσεων του χωριού.

οικόπεδο
παρέμβασης

1. Άγρια βλάστηση, κυρίως περιφερειακά του χωριού
2. Πρόθεση για δίκτυο- διαδρομή δημοσίων κενών χώρων
3. Πρόθεση για αύξηση του πρασίνου σημειακά εντός του χωριού

Φωτογραφίες από προσωπικό αρχείο.

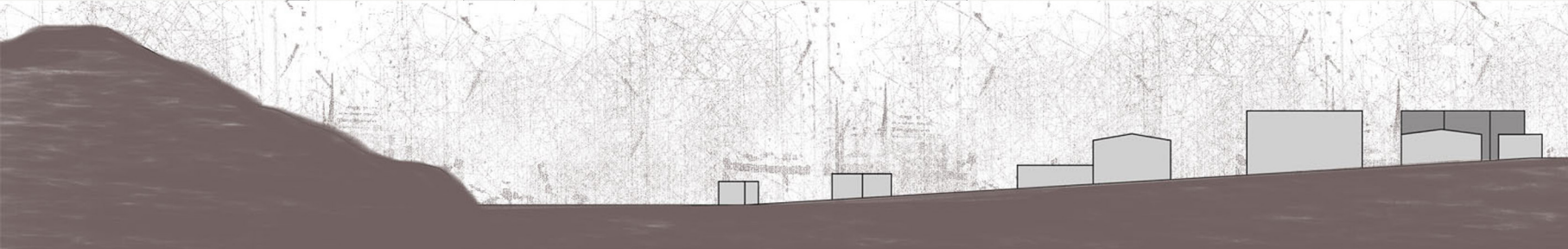
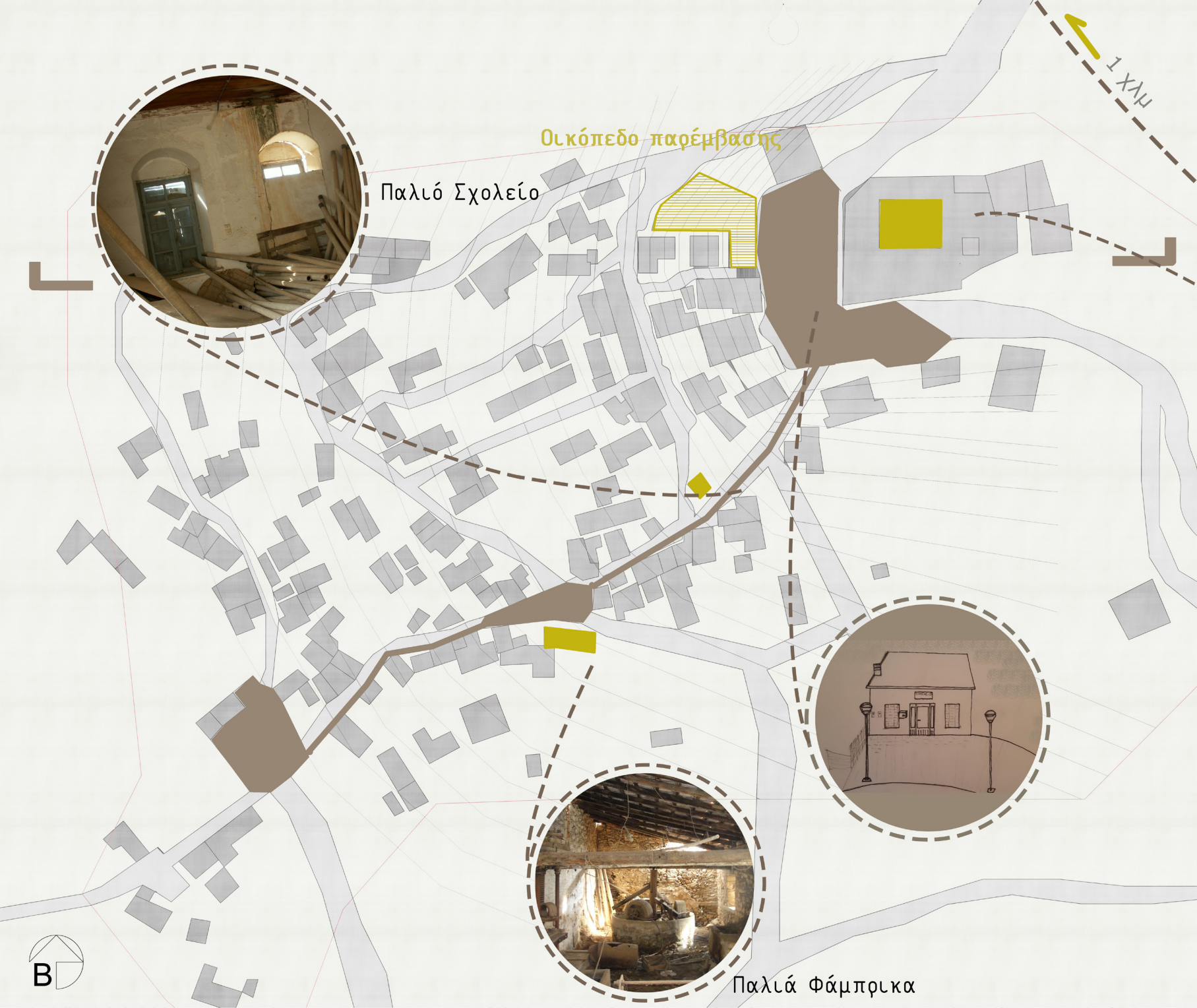
_Χάρτες| οδικό δίκτυο

1. Πλατιά στροφή - διέλευση οχημάτων με ταχύτητα από το πιο κεντρικό σημείο του χωριού - χρήζει αλλαγής
2. Οδικό δίκτυο μόνο περιφερειακά του χωριού (μένει ως έχει)
3. Εντοπισμός πιθανών σημείων στάθμευσης

— Υπόμνημα
— πεζόδρομος
— οδικό δίκτυο

_Χάρτες | τοπόσημα

Κατά την προσπάθεια ανάγνωσης του χωριού, παρατηρήθηκε ότι ο οικισμός διαμορφώθηκε αρχικά γύρω από την πλατεία του, ακολουθώντας την υπάρχουσα φυσική γεωμετρία. Έτσι, τα πρώτα κτίρια χτίζονται σε μία καμπύλη, που αγκαλιάζει την πλατεία και αυτή η καμπύλη κατά κάποιον τρόπο επαναλαμβάνεται στη συνέχεια κατεβαίνοντας χαμηλότερα σε υψόμετρο. Το οικόπεδο, που επιλέχθηκε για το σχεδιασμό του πολιτιστικού κέντρου εκτός του ότι αποτελεί από μόνο του τοπόσημο, καθώς εκεί βρίσκεται το πρώτο καφενείο του χωριού, διαμορφώθηκε έτσι, ώστε να σέβεται την υπάρχουσα ταυτότητα του οικισμού. Τα κύρια τοπόσημα, που θα μπορούσαν μελλοντικά να επαναχρησιμοποιηθούν απαντώνται στον κεντρικό πεζόδρομο, με μία σχετικά γραμμική σύνδεση μεταξύ τους. Έτσι, κάποιος ξεκινώντας τη βόλτα του από την πλατεία, μπορεί να καταλήξει στο χαμηλότερο σημείο του οικισμού περνώντας από ιστορικά κτίρια ή άλλα τοπόσημα.

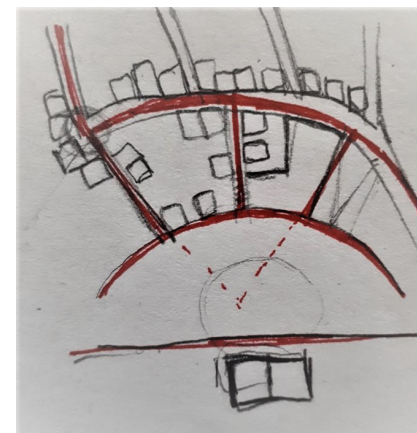
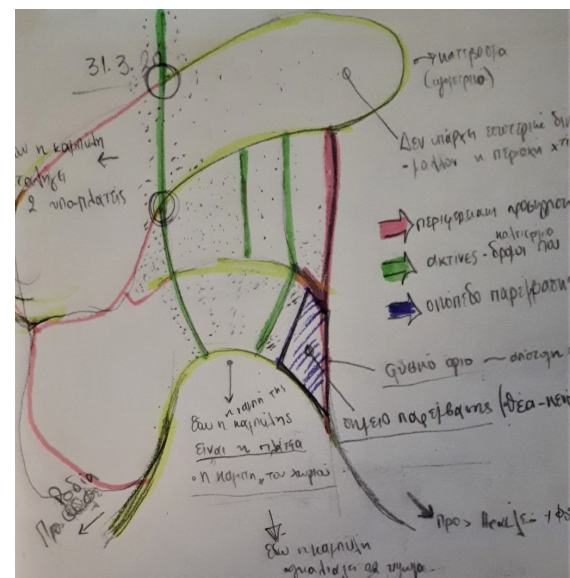

Παλιά Κρήνη

Εκκλησία

— ΠΛΑΤΕΙΕΣ | — ΤΟΠΟΣΗΜΑ

_Κτίρια

Τα κτίρια της Αχλάδας είναι σαφώς επηρεασμένα τόσο από τη λαϊκή αρχιτεκτονική, όσο και την Οθωμανική, όπως είναι και τα περισσότερα Κρητικά παραδοσιακά οικοδομήματα. Κάποια από τα χαρακτηριστικά τους ακόμα, είναι τα εξής :

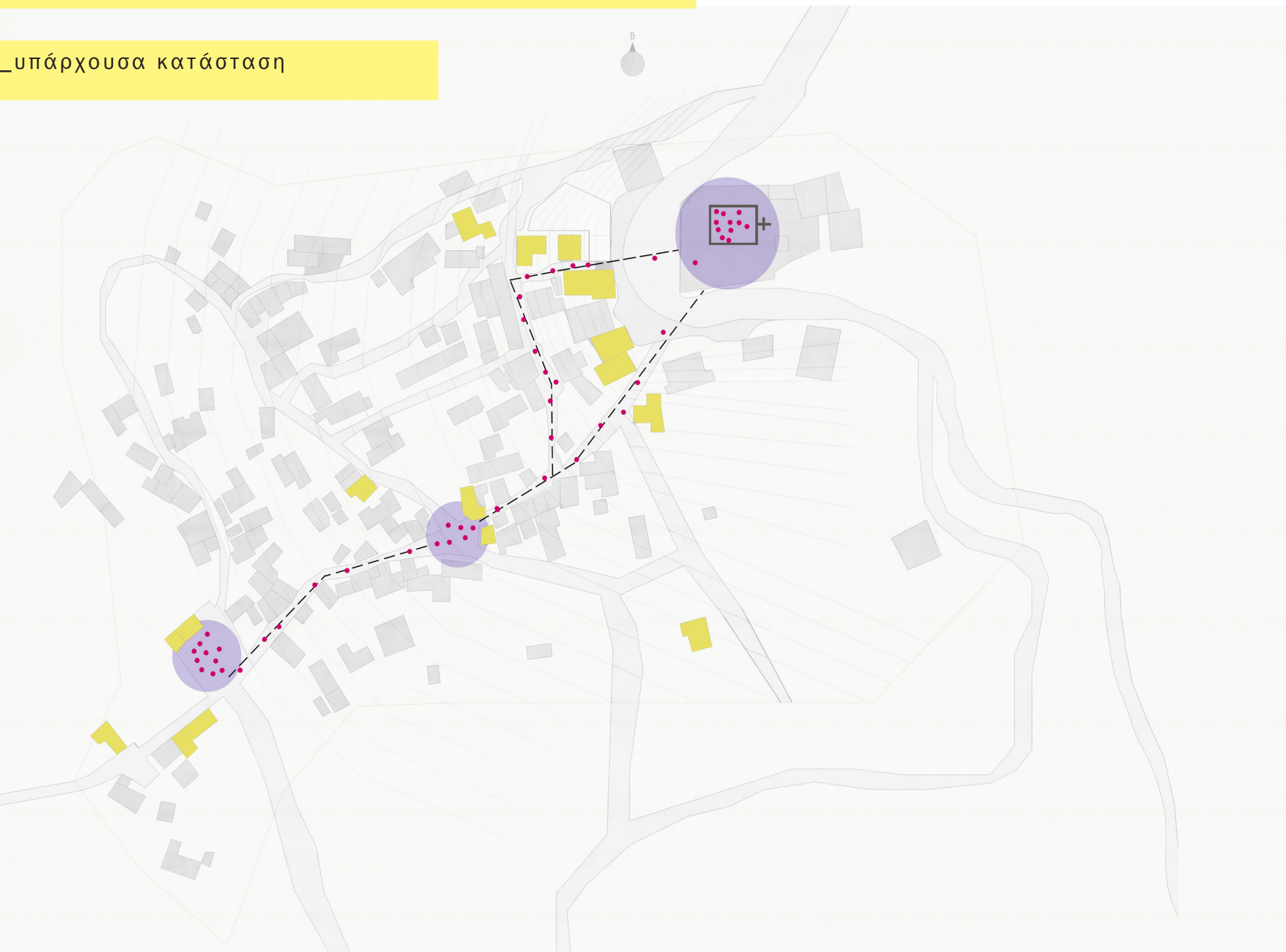
1. Τοξωτές πύλες (ενετική αρχιτεκτονική)
2. Σαχνισί: ξύλινος κλειστός εξώστης (οθωμανική)
3. Παραδοσιακό αγροτικό σπίτι: κατασκευή από πέτρα, με δώμα από ξύλινα δοκάρια, κλαδιά και χώμα. (Εξέλιξη του προϊστορικού σπιτιού της Κρήτης). Εσωτερικά, υπάρχει και χώρος για τα ζώα. Κύριο χαρακτηριστικό το πατάρι (χώρος για ύπνο), η παρασιτιά (μαγείρεμα και θέρμανση), εσοχές στους τοίχους (φύλλαξη οικιακών σκευών).
4. Μορφολογική λιτότητα και πλαστικότητα κτιριακού όγκου - σε άμεση σχέση με τη λειτουργικότητα της κάτοψης
5. Το σπίτι στεγάζει την οικογένεια, η οποία μεγαλώνοντας απαιτεί πρόσθετους χώρους - αναπτύσσεται μαζί με το κτίριο.
6. Τα υπάρχοντα υλικά καθορίζουν το μέγεθος της κατασκευής και των ανοιγμάτων. Οι λύσεις δίνονται επί τόπου στα πλαίσια του εφικτού και του απαραίτητου, κάτι που οδήγησε συχνά σε λιθόκτιστα με χαμηλό ύψος, μερικώς διώροφα με μικρά τοξωτά ή επίπεδα ανοίγματα
7. Ανοίγματα : μικρά, ξύλινα, λιτά με τα απαραίτητα μεταλλικά εξαρτήματα για τη λειτουργία τους.
8. Δάπεδα: Ξύλινα
9. Δώματα: Ξύλινα με χωμάτινη επίστρωση
10. Εξωτερικά : Επιχρισμένα με ασβεστωμένο λευκό

_Χάρτες| συχνότητα χρήσης δημοσίων χώρων

_υπάρχουσα κατάσταση

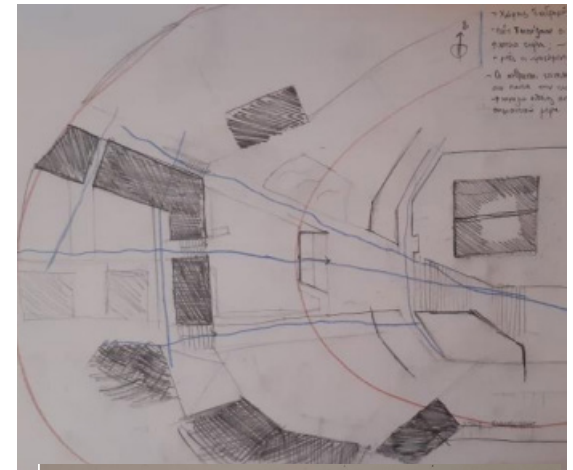
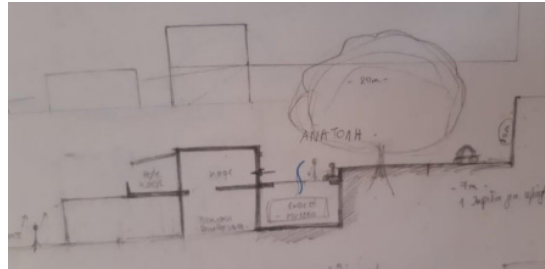
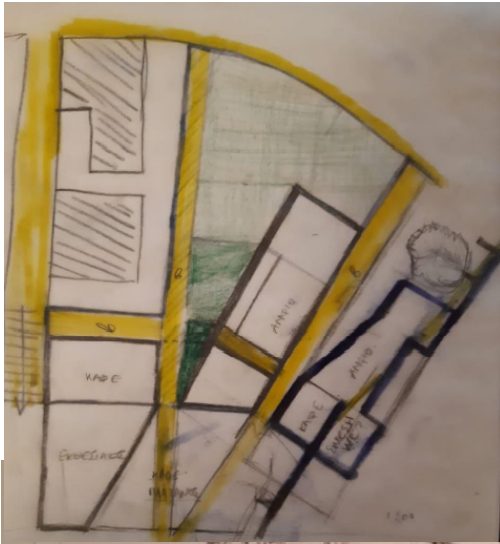
Προσπαθώντας να καταγράψω την υπάρχουσα συχνότητα χρήσης των οδών του χωριού καθώς και τη ροή των κινήσεων σε αυτές, δημιουργήθηκε ο παραπάνω χάρτης, στον οποίο σημειώνονται δύο βασικές ροές κίνησης από την κεντρική πλατεία προς το χαμηλό μέρος του χωριού. Οι κινήσεις αυτές εξυπηρετούνται με μεγάλες κλίμακες και επιλέγονται κυρίως επειδή γύρω από αυτές υπάρχουν περισσότερα νοικοκυριά σε χρήση σήμερα. Παρατηρείται ακόμη, ότι υπάρχει μία γραμμική κίνηση, η οποία ενώνει την κεντρική πλατεία και την πλατεία της εκκλησίας με δύο μικρότερους δημόσιους χώρους (μωβ κύκλοι), που οι κάτοικοι σήμερα τείνουν να χρησιμοποιούν ως χώρους συγκέντρωσης. Μάλιστα, διαπιστώθηκε ότι οι κάτοικοι χρησιμοποιούν περισσότερο τους μικρότερους αυτούς χώρους από την κεντρική πλατεία, καθώς είναι πιο εύκολα προσβάσιμοι (ηλικιωμένοι - δυσκολία κίνησης), αλλά και πιο προστατευμένοι από τα αυτοκίνητα.

Έχοντας, λοιπόν, αφουγκραστεί τις συνήθειες των κατοίκων, καθώς και την ίδια τη “φύση” του χωριού, με την έντονη κλίση εδάφους του και τις φυσικά διαμορφωμένες καμπύλες, που αγκαλιάζουν τις ζώνες κατοίκησης, αποφάσισα να δημιουργήσω έναν χάρτη “πρόθεσης”, στον οποίο χαράσσεται μία ακόμη ζώνη κίνησης, μέσω του επιλεγμένου οικοπέδου, όπου θα κατασκευαστεί και το μικρό πολιτιστικό κέντρο. Στο κέντρο αυτό σκοπός είναι να δημιουργηθεί κι ένας νέος χώρος συγκέντρωσης, σαν μία υπό-πλατεία, σε άμεση επαφή με την κεντρική πλατεία του χωριού. Έτσι, έμμεσα, ο επισκέπτης θα καθοδηγείται από τη μία πλατεία στην άλλη, και το χωριό θα χρησιμοποιείται σε πολύ μεγαλύτερο βαθμό. Στόχος είναι οι υπάρχουσες γραμμές κίνησης να τονιστούν κι οι συνήθειες των κατοίκων να καθοδηγήσουν τον σχεδιασμό.

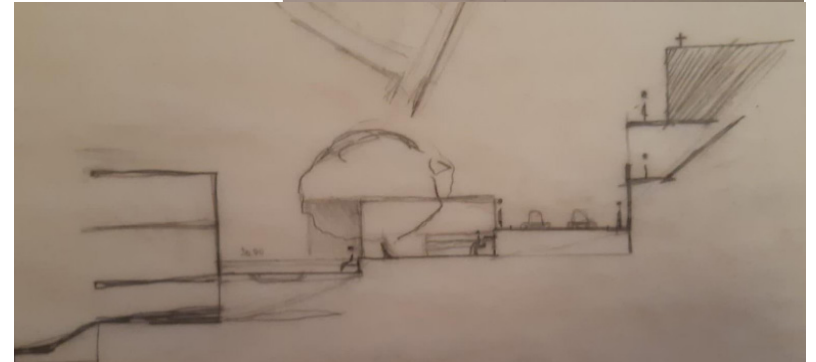
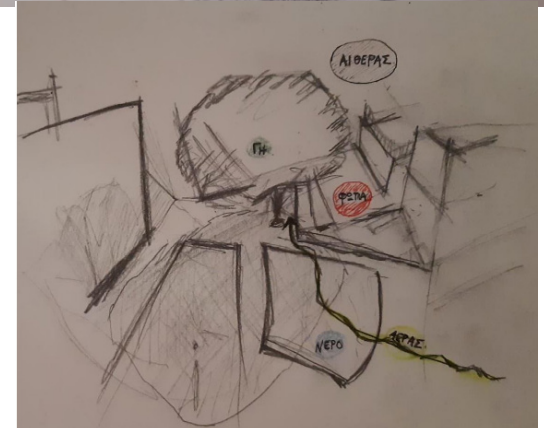
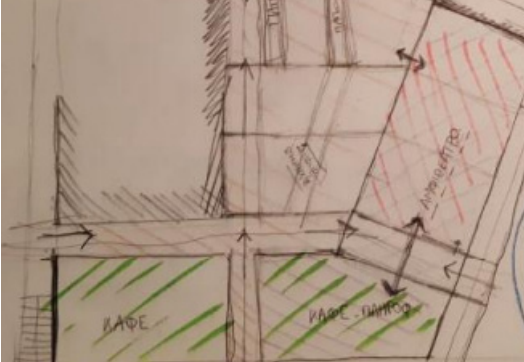
δ' ενότητα | η ιδέα | Οργανόγραμμα

Από τις πρώτες κιόλας ιδέες, αν και το οργανόγραμμα ήταν ακόμα θολό στο μυαλό μου, ήξερα ότι θέλω να εκμεταλλευτώ στο σχεδιασμό τη φυσική κλίση του εδάφους. Ήξερα σε γενικές γραμμές, ότι θέλω να χρησιμοποιήσω όλα τα στοιχεία της φύσης (αέρας, νερο, γη, φωτιά, αιθέρας) τόσο πρακτικά όσο και συμβολικά για να τονιστεί η ιδέα του “βιωματικού” σχεδιασμού κι έτσι προέκυψαν κάποια πρώτα σκίτσα. Στη συνέχεια, οι σκέψεις συγκεντρώθηκαν στο τελικό οργανόγραμμα, που φαίνεται δεξιά. Τελικά, ο χώρος στον οποίο επέλεξα να σχεδιάσω θα περιλαμβάνει ένα αναψυκτήριο, μία αίθουσα πολλαπλών χρήσεων (για εκδηλώσεις, εκθέσεις ή εργαστήρια- workshops), μία αίθουσα αμιγώς για εκδηλώσεις (αίθουσα προβολών κτλ) και ένα κατάστημα βιολογικών προϊόντων, το οποίο φυσικά θα λειτουργεί και ως υπενθύμιση για τους σωστούς τρόπους κατανάλωσης, που αν μη τι άλλο ταιριάζουν σε ένα πρότυπο οικολογικό χωριό.

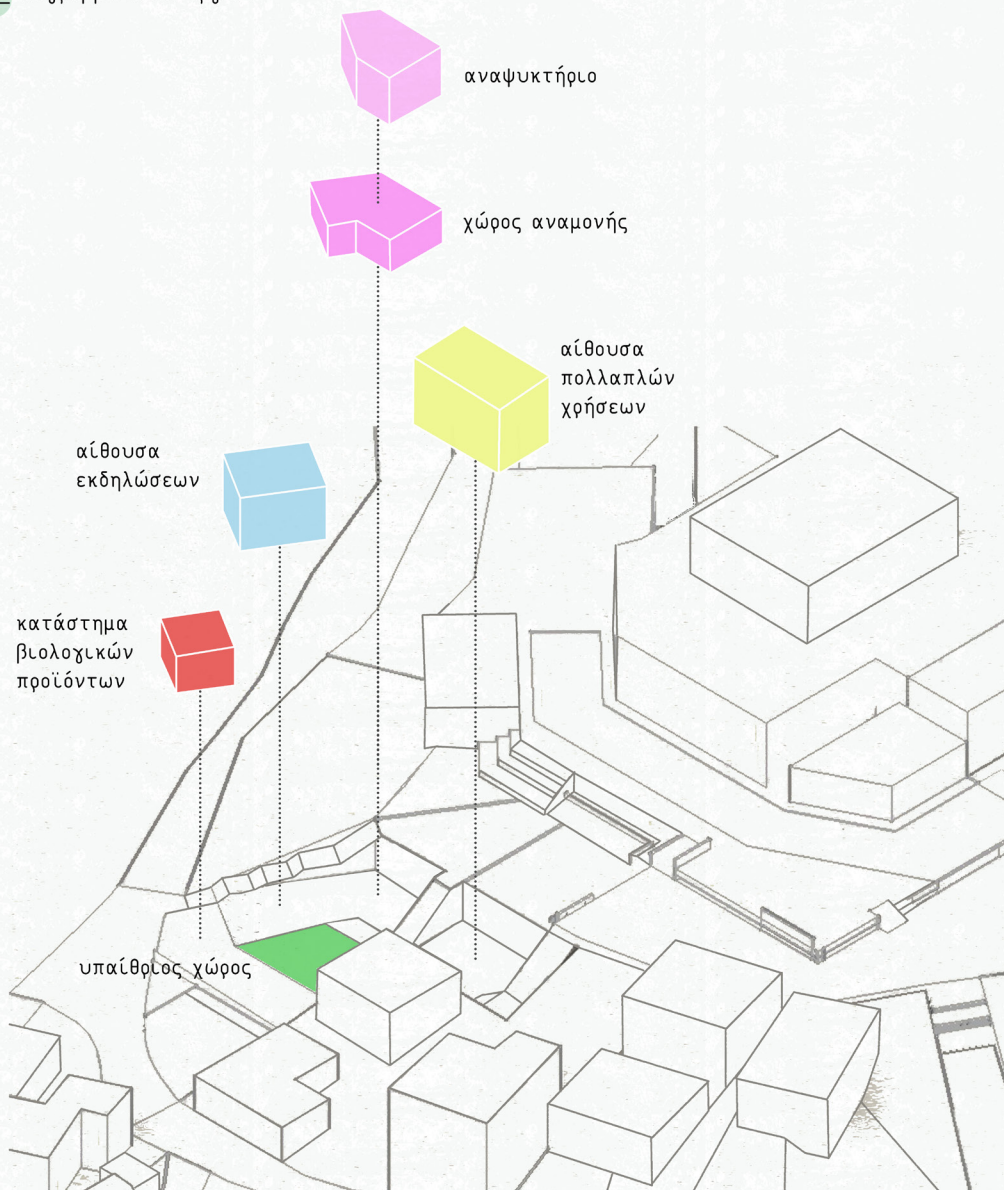

Σημαντικά στοιχεία στο σχεδιασμό θα είναι αυτά του **νερού** και του **πρασίνου**. Το νερό, εκτός από τα άμεσα οφέλη που θα προσφέρει στη βιωσιμότητα και στο μικροκλίμα, θα υποδεικνύει την κίνηση, που μπορεί να ακολουθήσει ένας επισκέπτης, για να δει όλα τα αξιοθέατα του χωριού. Επιπλέον, δημιουργείται μία σημαντική **αλληλουχία πλατειών**, που ενώνει τους δημόσιους χώρους, κάνει πιο προσιτή-μικρή την κλίμακα για τον κάτοικο και τον επισκέπτη και ταυτόχρονα δημιουργεί ενδιαφέρουσες πράσινες διαδρομές.

σκίτσα στη σελίδα | πρώτες ιδέες

Διάγραμμα λειτουργιών

Στοιχεία της Φύσης - Ανθρώπινου σώματος

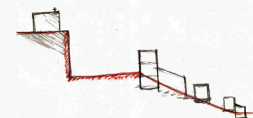

Στοιχεία "βιωματικού" σχεδιασμού ή γεωμορφολογικά στοιχεία στο χωριό, που θα χρησιμοποιήσω στο σχεδιασμό μου

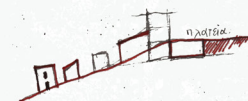
υπάρχουσα γεωμετρία

μορφολογία εδάφους - κλίμακα κτιρίων

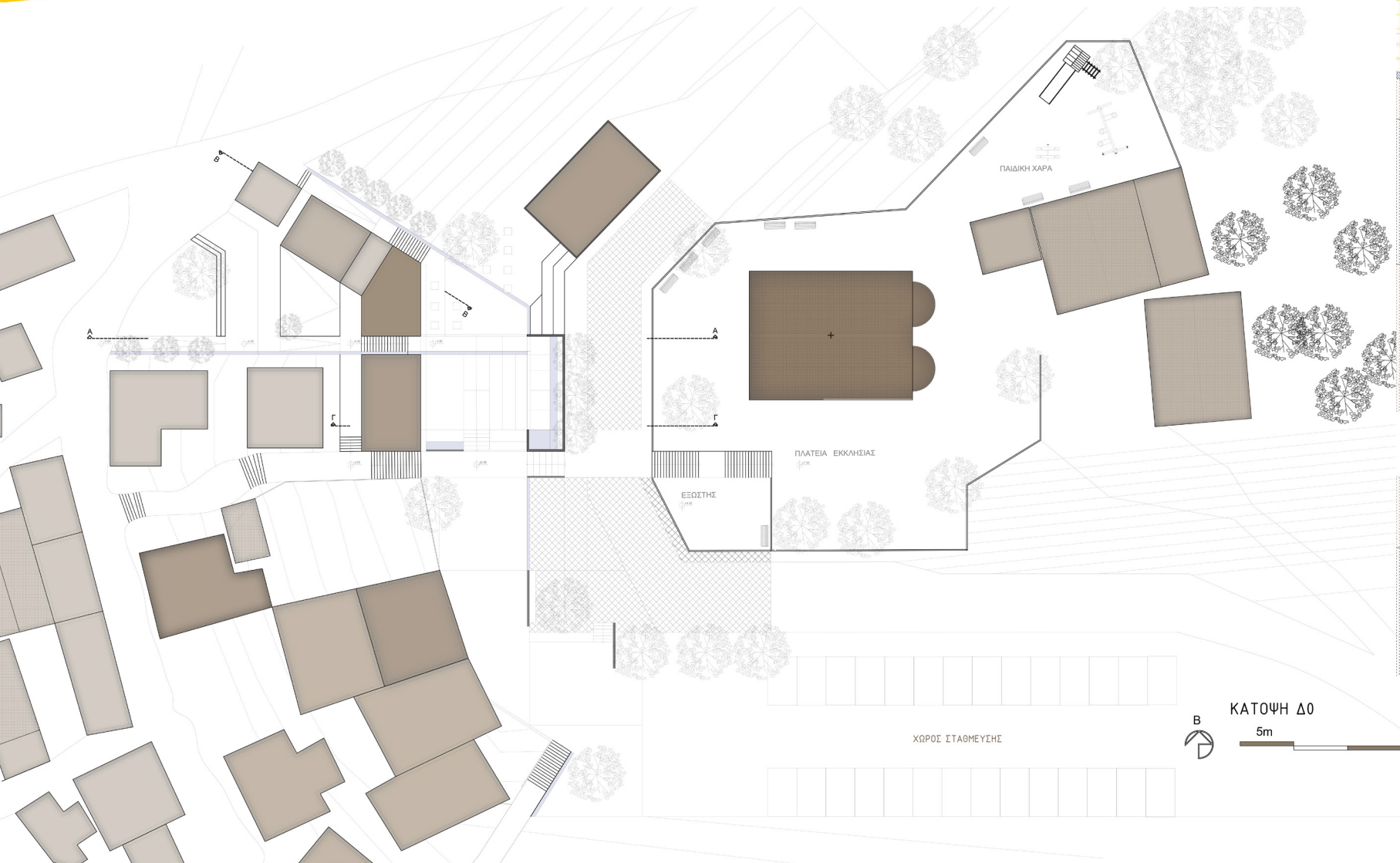
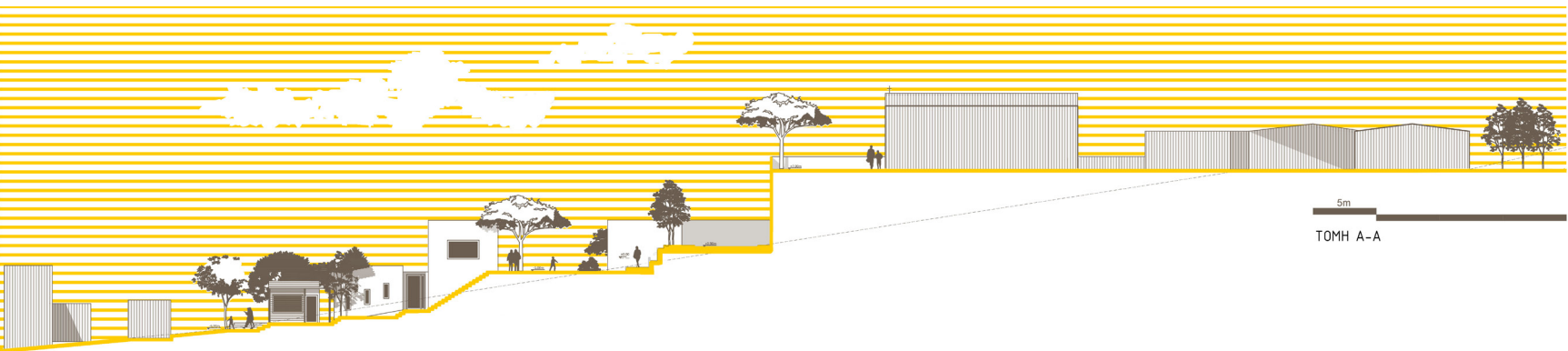
λίγα ανοίγματα και υπόγειοι χώροι

υλικά δόμησης με μεγάλη θερμοχωρητικότητα

_τοπογραφικό

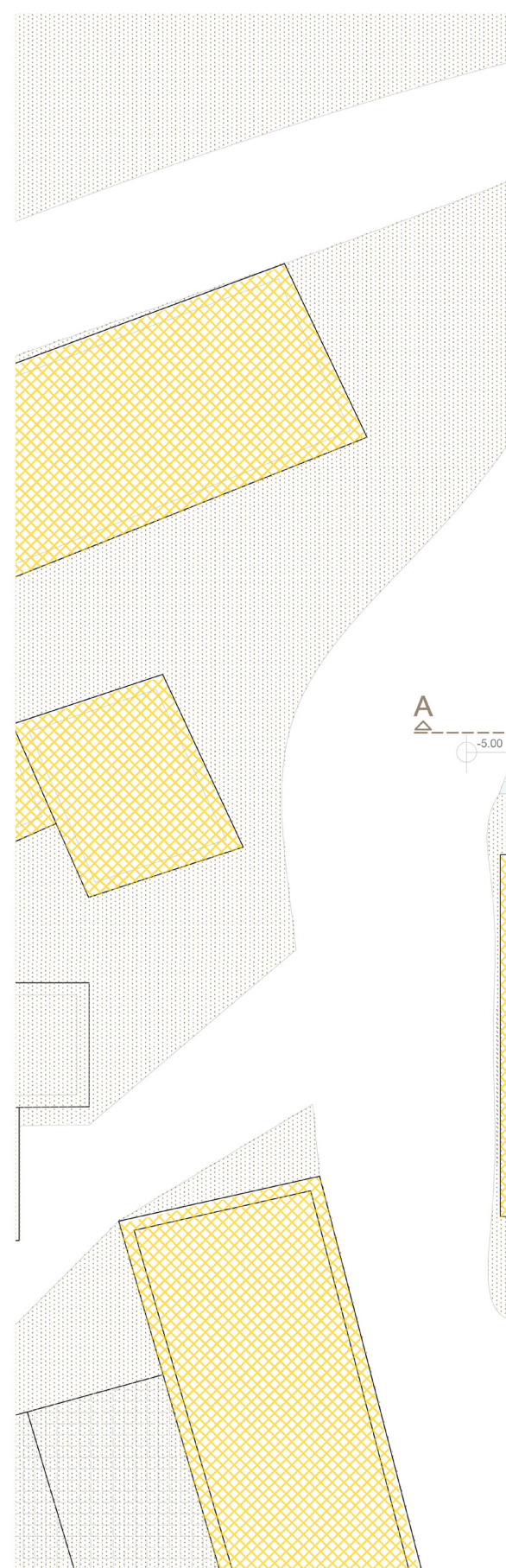
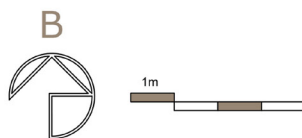

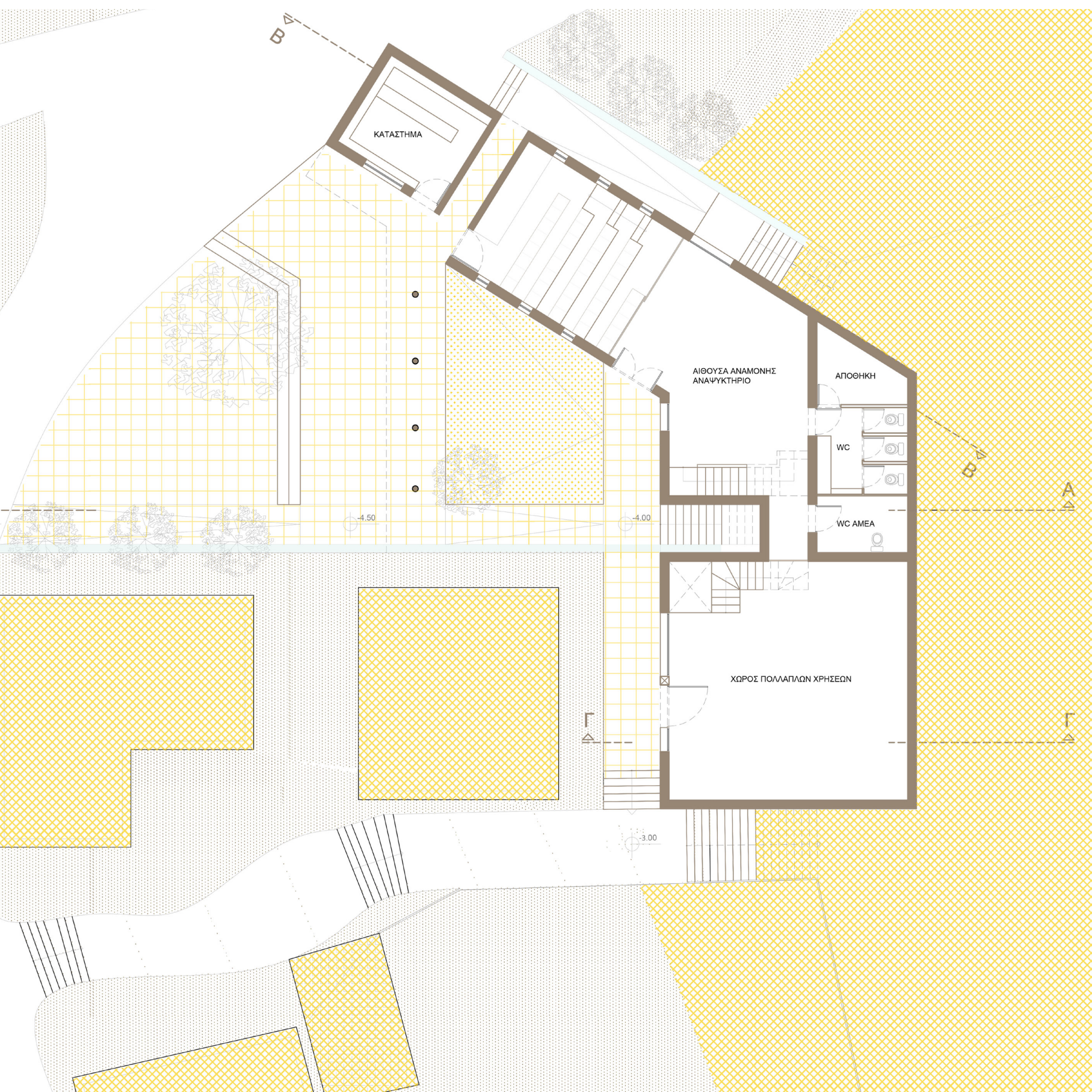
_κάτοψη Δ-2

Στη στάθμη της πλατείας, πραγματοποιείται μία σημαντική υποχώρηση και ταυτόχρονα μία υπερύψωση για το διαχωρισμό των λειτουργιών των χώρων. Πιο ψηλά αφήνεται μία στενή λωρίδα για την αμφίδρομη διέλευση οχημάτων από και προς τα γύρω χωριά και τον Β.Ο.Α.Κ. και χαμηλότερα διαμορφώνεται ο βασικός χώρος τις πλατείας σε δύο επίπεδα για την εκτόνωση του αναψυκτήριου, αλλά και για χώρο συνάντησης - στάσης - παιχνιδιού. Η καθίζηση αυτή ενώνει την κεντρική πλατεία πλέον του χωριού με την υπό-πλατεία, που δημιουργείται πια ως εκτόνωση των λειτουργιών του πολιτιστικού κέντρου. Με μπλε χρώμα απεικονίζεται το στοιχείο του νερού, που θα υπάρχει στο ψηλότερο σημείο σε κρήνες κι από κει θα “τρέχει” ακολουθώντας την φυσική κλίση του εδάφους στο υπόλοιπο χωριό. Στον ακάλυπτο χώρο δημιουργούνται χώροι πρασίνου, αλλά και στεγασμένοι χώροι με ξύλινα στέγαστρα, που εξυπηρετούν τόσο για σκίαση όσο και για προστασία από τη βροχή το χειμώνα.

Όσον αφορά το οργανόγραμμα του κτιρίου, όπως έχει αναφερθεί και προηγουμένως, το πολιτιστικό κέντρο θα περιλαμβάνει ένα αναψυκτήριο, το οποίο θα αναλάβει να αναπληρώσει με κάποιο τρόπο το ρόλο του κεντρικού “καφενείου” του χωριού και φυσικά θα αποτελεί βασικό χώρο συγκέντρωσης τόσο για τους κατοίκους, όσο και για τους επισκέπτες. Το αναψυκτήριο αυτό θα λειτουργεί σε δύο στάθμες και θα ενώνει όλες τις περεαίρω λειτουργίες του πολιτιστικού μεταξύ τους. Στην επάνω στάθμη ακόμη, απαντάται και η αίθουσα αναμονής για τον χώρο πολλαπλών χρήσεων, ο οποίος διαμορφώνεται στην κάτω στάθμη. Τέλος, θα λειτουργεί περιστασιακά, όποτε υπάρχει ανάγκη ένας χώρος προβολών, ενώ σε μόνιμη βάση θα λειτουργεί ένα κατάστημα βιολογικών προϊόντων. Μάλιστα, υπάρχει πρόβλεψη ώστε να μπορεί το ίδιο το κατάστημα να οργανώνει και υπαίθρια αγορά, ή στον ίδιο χώρο έξω από αυτό να φιλοξενούνται παζάρια, λαϊκή αγορά ή υπαίθριες εκθέσεις προϊόντων.

Η εργασία κλείνει με τα υπόλοιπα αρχιτεκτονικά σχέδια της ιδέας, καθώς και με προοπτικά σχέδια.

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ

ΑΙΘΟΥΣΑ ΑΝΑΜΟΝΗΣ
ΑΝΑΨΥΚΤΗΡΙΟ

ΑΠΟΘΗΚΗ

WC

WC ΑΜΕΑ

ΧΩΡΟΣ ΠΟΛΛΑΠΛΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ

-4.50

-4.00

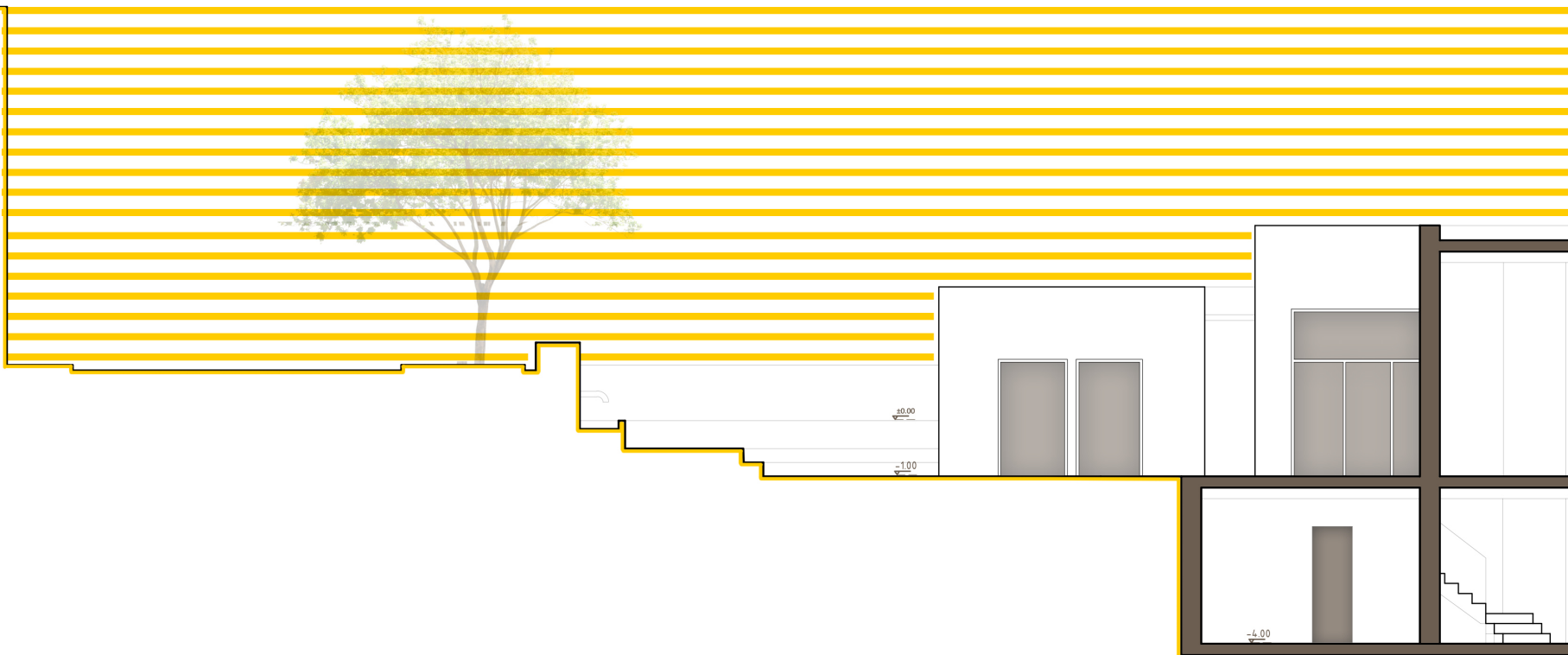
-3.00

Β

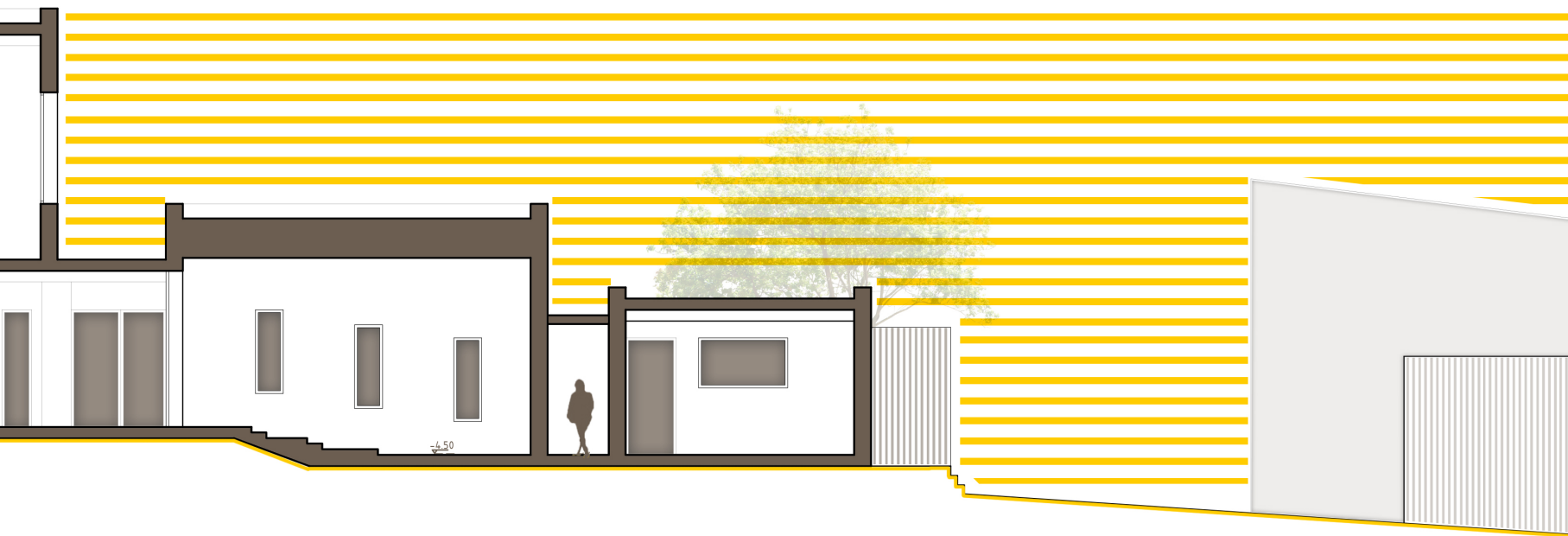
Β

Α

Α

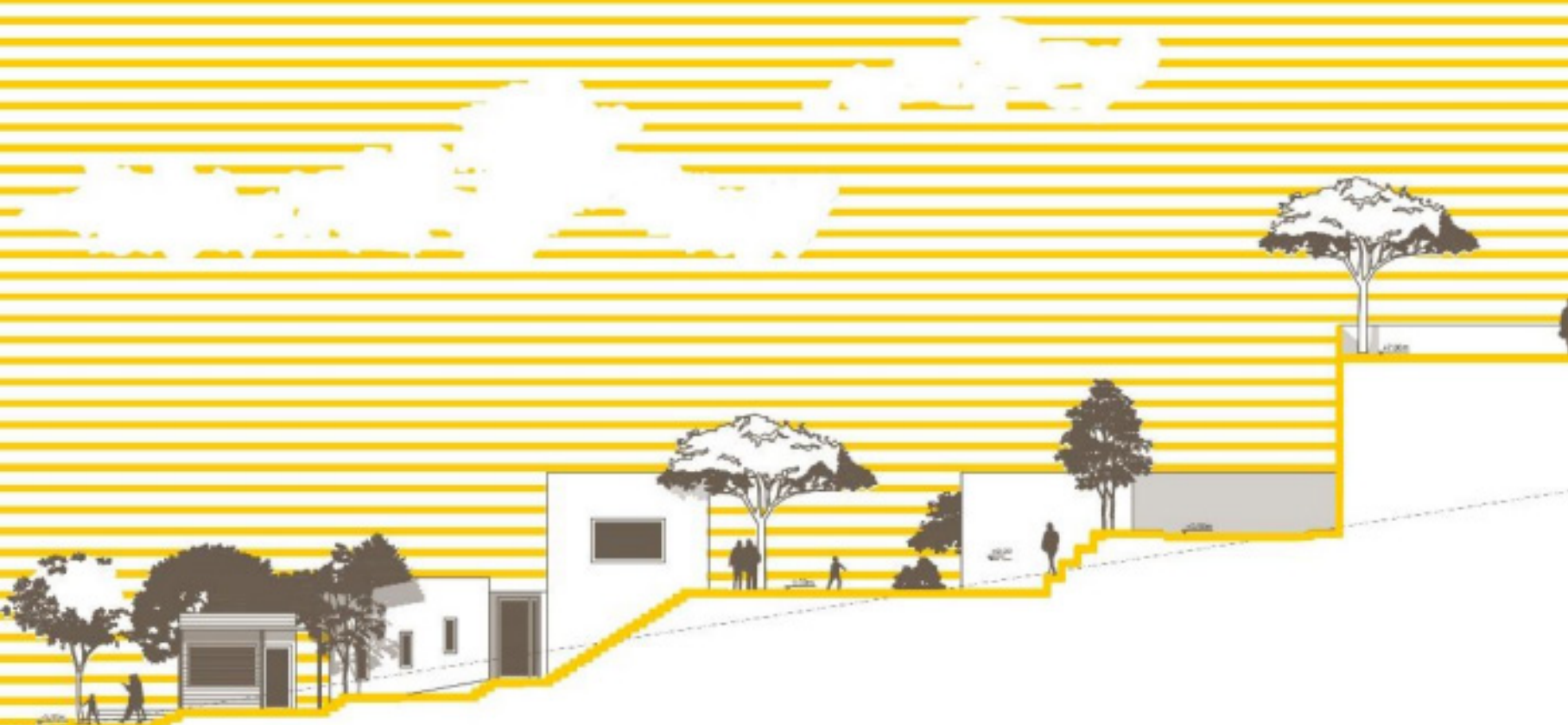
_τομή Β-Β

TOMH B-B

1m

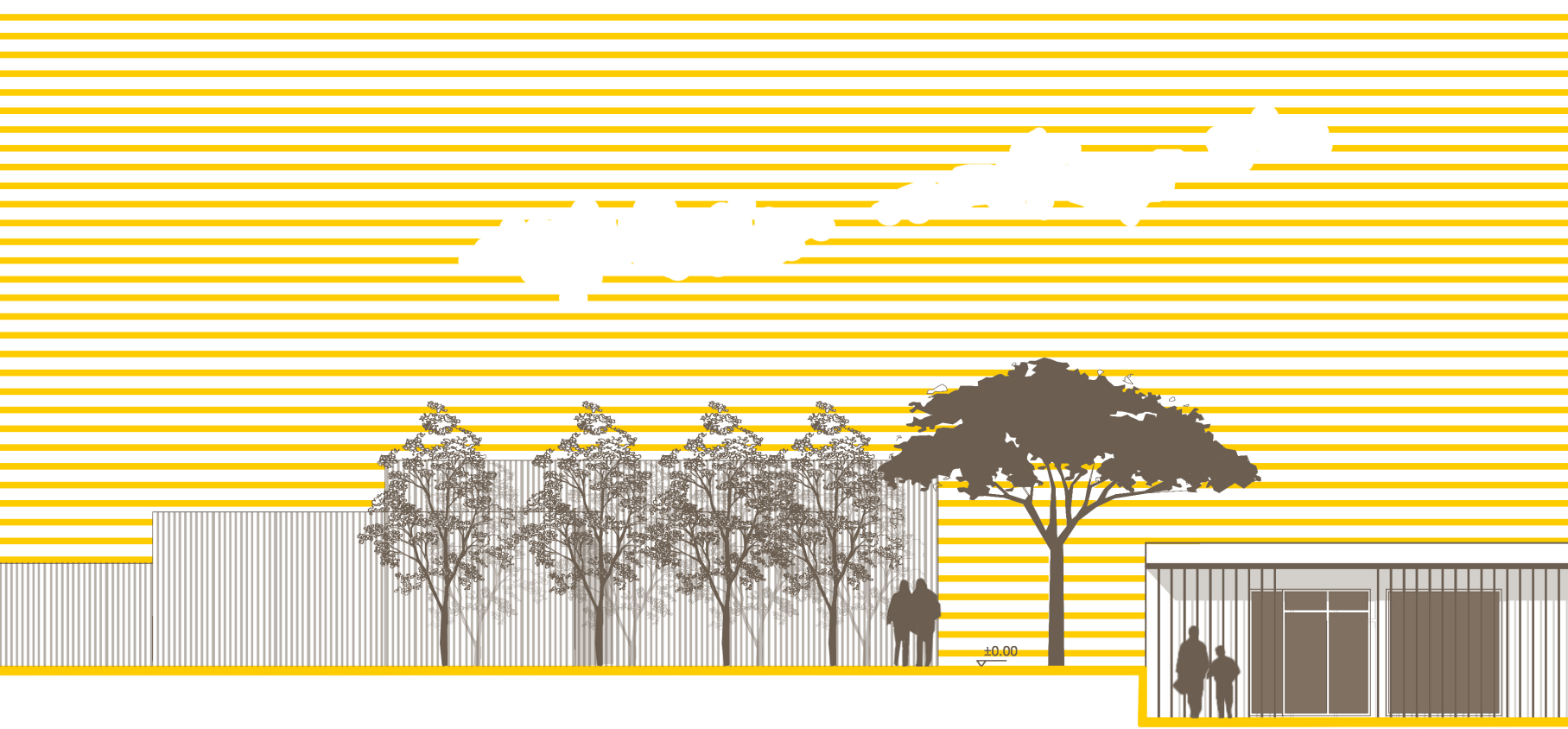

_τομή A-A

5m

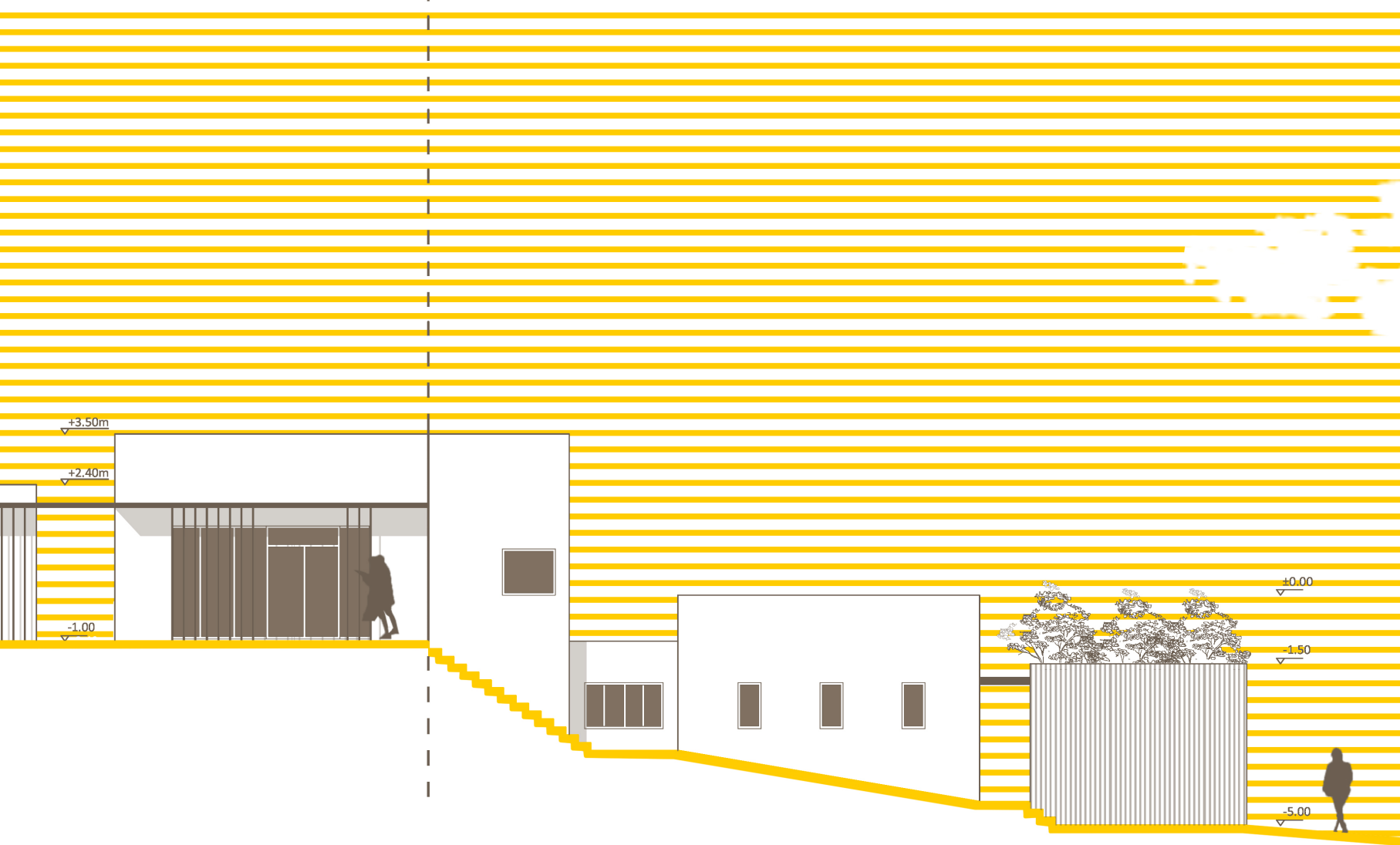

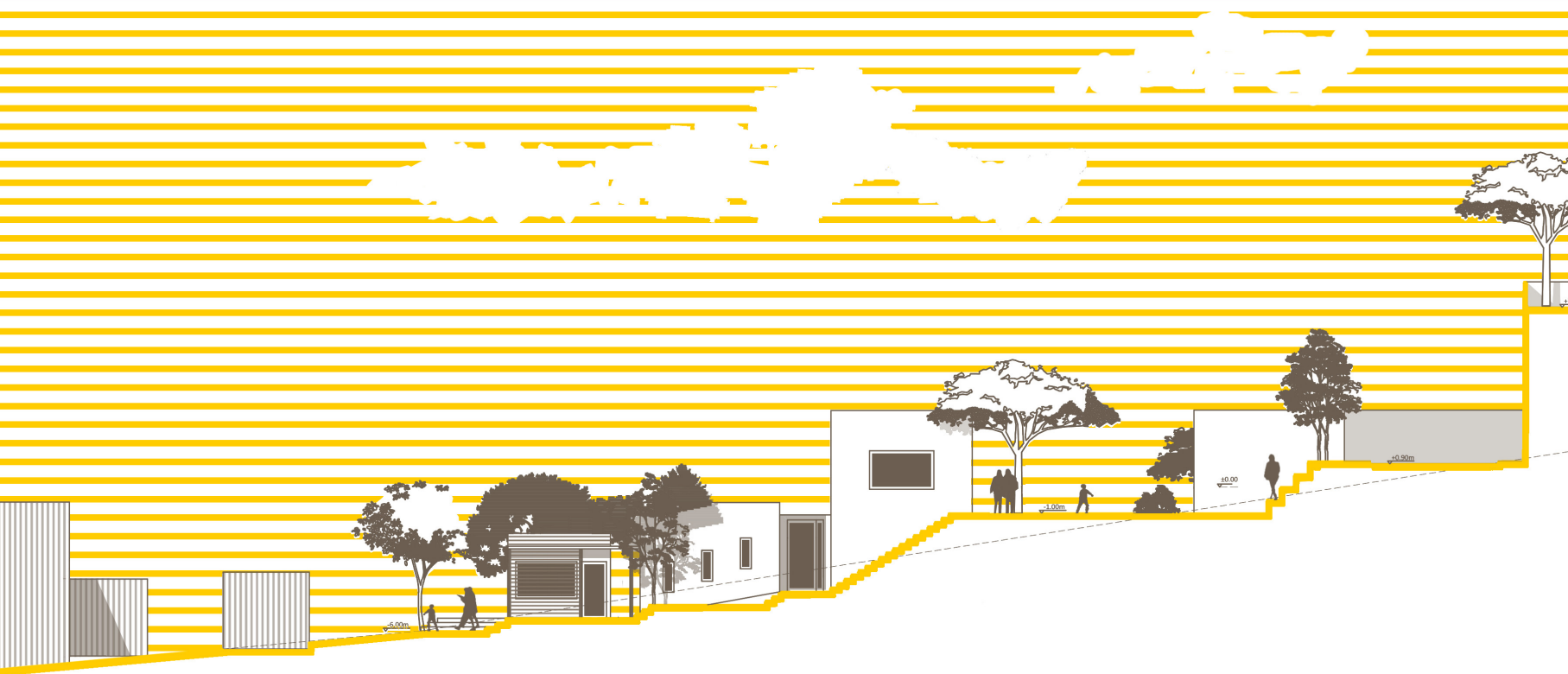
5m

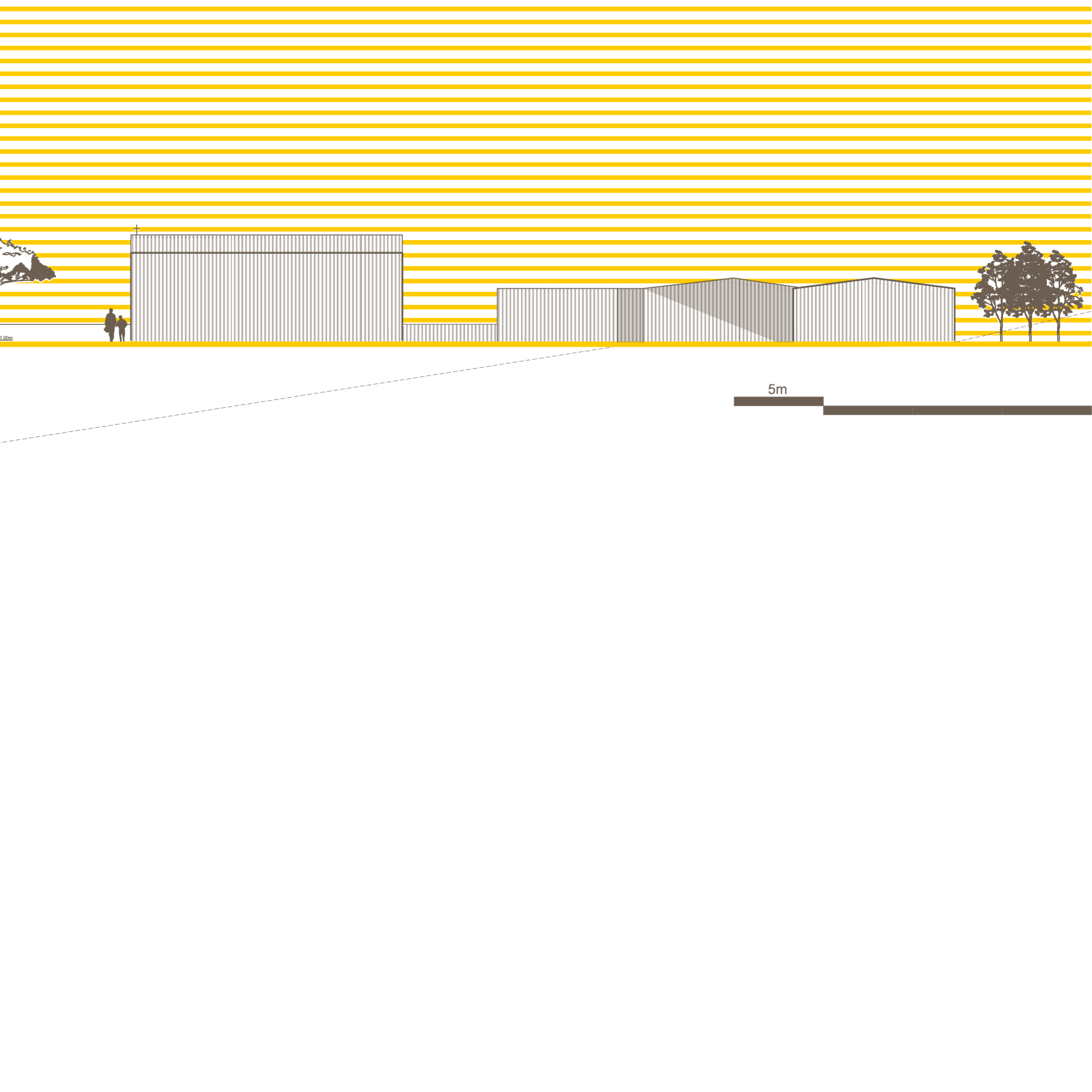
_ανατολική όψη

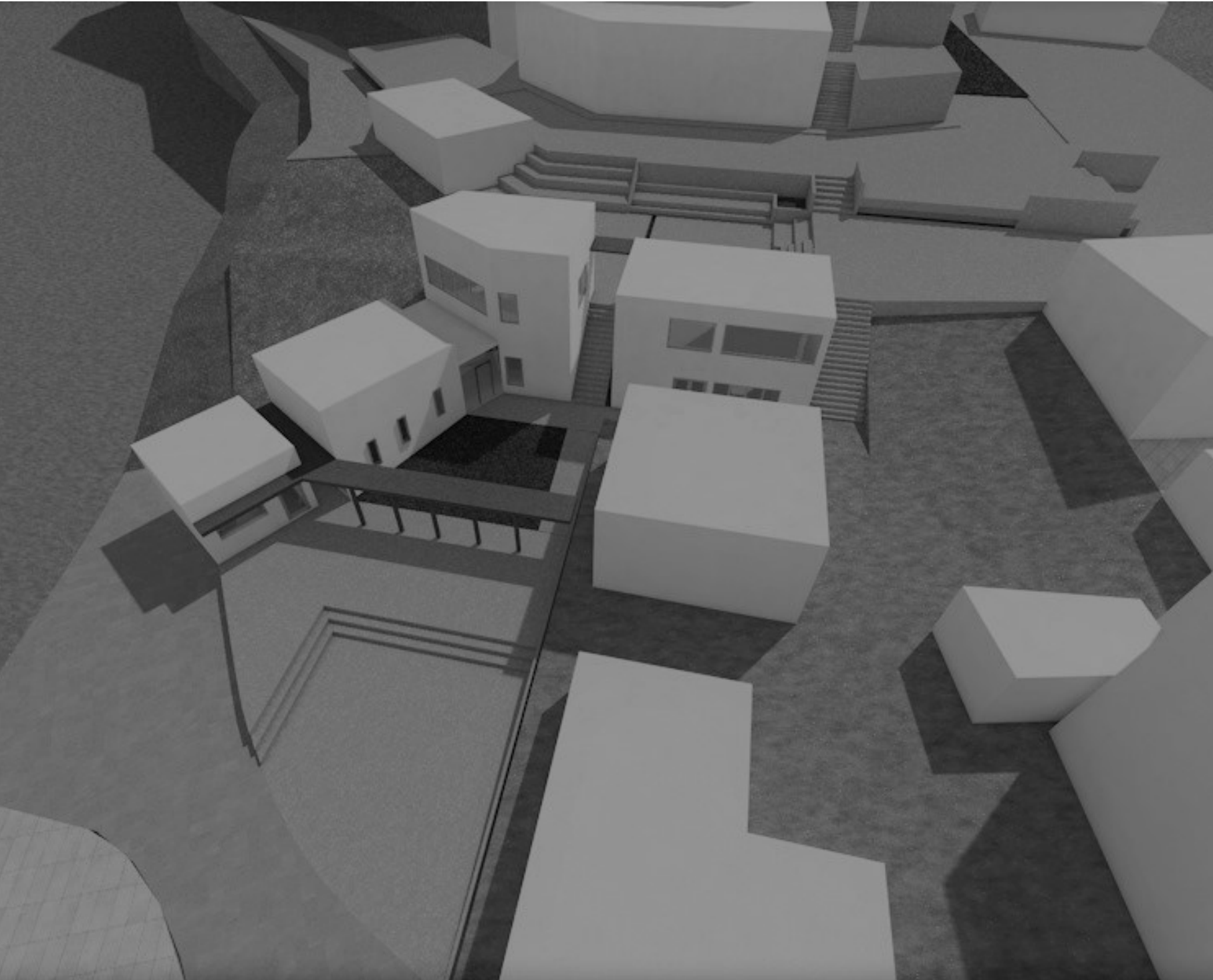
_νότια όψη

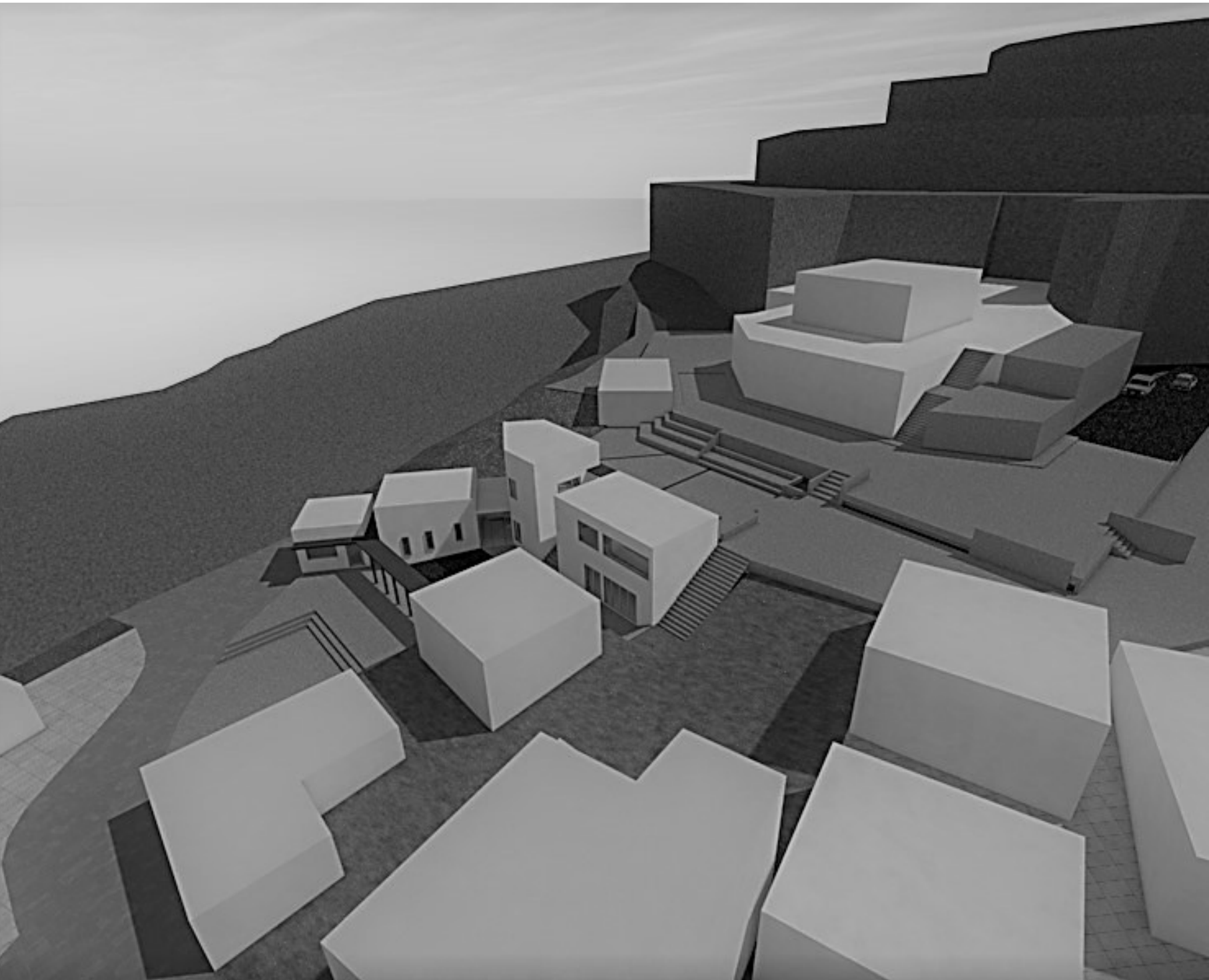

7.00m

5m

_προοπτικά

_κολάζ | σενάριο “παζάρι”

